

Creating an Observatory for Raising Social
Awareness on EU Social Inclusion Policy in the
South-West Region of Romania

Seminar

Reforma Sistemului Educational
Motor al Incluziunii Sociale

**Proiect finanțat de Uniunea Europeană,, DGEmployment
& Social Affairs, VP2004/04/05, grant 10112**

PARTNERSHIP

1. The University of Craiova - coordinator;
2. The Ministry of Health - Department for Public Health, Dolj;
3. The National House for Health Insurance - Department Dolj;
4. the Ministry of European Integration, Regional Development Agency South-West Oltenia;
5. The Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development, Sapard - Regional Branch Dolj;
6. The Ministry of Labour, Social Solidarity and Family, National Agency for Employment, Regional Branch of Oltenia;
7. The City Hall of Craiova;
8. The Government of Romania, Dolj Prefecture;
9. The Ministry of Labour, Social Solidarity and Family, The Direction for Dialogue, Family and Social Solidarity;
10. Oltenia TV Broadcasting Station - joined with RDS & Terra Sat;
11. Real Inter-Press Media Agency;
12. The Archdiocese of Craiova (Metropolis of Oltenia);
13. Craiova Youth Penitentiary;
14. The Regional Body for Pensions and Social Insurance Rights;
15. The Regional Centre for Professional Guidance and Reconversion.

CUPRINS

SUSTENABILITATEA DESCENTRALIZĂRII ȘI MARKETIZĂRII ÎNVĂȚĂMÂNTULUI RURAL	4
ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE TOATE GRADELE ÎN ANUL ȘCOLAR (UNIVERSITAR) 2004/2005	22
EVOLUȚIA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI DE TOATE GRADELE ÎN JUDEȚUL DOLJ, ÎN PERIOADA 1990-2004, DATE OPERATIVE	36
PROIECTUL PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL RURAL ÎN JUDEȚUL DOLJ	67

SUSTENABILITATEA DESCENTRALIZĂRII ȘI MARKETIZĂRII ÎNVĂȚĂMÂNTULUI RURAL

Nivelul de dezvoltare mai redus al zonelor rurale, dar și caracteristici intrinseci sistemului de învățământ conduc la un nivel mai redus al pregătirii în școlile de la sate. În cele ce urmează se analizează modul în care câteva dintre soluțiile sugerate pentru ameliorarea și dezvoltarea învățământului (preuniversitar) rural pot fi dezvoltate și implementate, în conformitate cu scopurile mai largi ale sistemului educațional și cu specificul social al actorilor din învățământul rural românesc, concentrându-se pe aspectele legate de *marketizare* și *descentralizare*.

Demersul este unul descriptiv și vizează actorii cei mai legați de sistemul educației la sate (directori de școli, cadre didactice și părinți ai elevilor din școlile rurale), analiza realizându-se ca o scurtă evaluare a atitudinilor cadrelor didactice, directorilor de școală și părinților elevilor din învățământul rural față de unele măsuri de reformare a sistemului educațional. Se caută sugerarea modului în care poate fi stimulat suportul larg al actorilor implicați în educația rurală pentru proiectele de ameliorare a funcționării școlilor de la sate.

Argumentele prezentate sunt în bună parte bazate pe date empirice. Întreaga expunere este precedată de o sumară trecere în revistă a implicațiilor descentralizării și marketizării în sistemul educațional.

Analizând sistemele educaționale europene, în ciuda unor tensiuni fundamentale asupra scopurilor educației moderne, există un consens general asupra câtorva **finalități universale ale sistemelor de învățământ**. Între aceste finalități se regăsesc: socializarea culturală comună a indivizilor, ca instrument de menținere a coeziunii sociale; susținerea creșterii economice prin furnizarea de mână de lucru calificată; dezvoltarea individuală, atât din punctul de vedere al capacităților individuale, cât și prin efectele în plan material ale plusului de educație. Obiectivele moderne ale politicilor educaționale vizează, în primul rând, asigurarea unei educații de calitate la care să aibă șanse egale de acces toți cetățenii. În plus, dezvoltările contemporane vorbesc și despre egalitatea șanselor tuturor de a urma forme educaționale care să nu discrimineze din punctul de vedere al calității și cantității cunoștințelor dobândite în cadrul școlii, cel puțin pentru învățământul obligatoriu.

Dilemele centrale contemporane ale politicilor educaționale nelegate direct de practicile pedagogice sunt cele determinate de dorința de a spori importanța alegerii sociale asupra formei și conținutului educației, de asigurarea caracterului nediscriminatoriu al învățământului și de dezvoltarea învățării de-a lungul întregii vieți. Discuțiile și tendințele din țările dezvoltate în acest domeniu se concentrează mai ales asupra creșterii independenței unităților școlare preuniversitare prin descentralizare și marketizare (mergând până la promovarea pe scară largă a școlilor publice autoadministrate), asupra extinderii educației obligatorii în special la nivelul învățământului preșcolar și asupra momentului realizării specializării prin despărțirea rutelor academice și profesionale.

Descentralizarea și marketizarea în învățământul preuniversitar au cunoscut afirmarea pe scară largă, în cultura vestică, ca un răspuns direct la provocările anilor '70-'80 din secolul trecut și rezidă în creșterea autonomiei

unităților școlare, în autoadministrarea acestora, în deschiderea către piață, școlile concurând pentru a atrage elevi.

Cauzele ce au sprijinit popularitatea crescândă a descentralizării și marketizării începând cu deceniul opt al secolului XX sunt multiple. În primul rând, este vorba de criza de legitimitate a statului cu implicațiile sale privind neîncrederea în sistemul de învățământ public. În al doilea rând, este vorba de criza financiară a statului: asaltat de cererile în creștere formulate de populație, acesta a încercat să implice sectorul privat – considerat a fi mai eficient – în finanțarea și/sau administrarea serviciilor educaționale sau a unor părți ale acestora. În al treilea rând, este vorba de eșecul sistemelor publice de a asigura eficiența economică a învățământului, dar și de inegalitățile de acces cronice, manifestate de sistemele educaționale publice. În fine, este vorba de ascensiunea teoriei alegerii publice cu implicațiile sale asupra nevoii de a crește importanța alegerii părinților în ceea ce privește educația copiilor și implicarea mai puternică a acestora în procesul educațional formal.

Dincolo de faptul bine cunoscut că învățământul public este cel care contribuie la reproducerea structurii sociale, inegalitățile de acces implicate de sistemele de învățământ publice tradiționale se manifestă prin modul de distribuire teritorială a școlilor publice (dezavantajând localitățile sau casele izolate), prin lipsa de flexibilitate și de adaptare la specificul local (dezavantajând minoritățile de orice fel, dar și comunitățile împărțind valori specifice, distincte, în anumite aspecte, de cele ale majorității) etc.

Marketizarea școlilor publice constă în creșterea autonomiei lor față de autoritățile locale sau centrale. Pe de o parte, este vorba de creșterea independenței administrative (extinsă la puterea de a lua decizii de natură financiară, privind politica de personal, investițiile și reparațiile, modul de admitere a elevilor și cifra de școlarizare). Pe de altă parte, este vorba despre deschiderea școlii către cererea de educație

manifestată de părinți și elevi, prin opțiunea pentru existența unor oferte diversificate de servicii educaționale, oferite de școli diferite aflate în aceeași localitate. Părinții și elevii pot opta pentru o școală sau alta, în funcție de oferta educațională a acesteia și (eventual) de prețul pe care trebuie să îl plătească, pentru a avea acces la serviciile oferite de școală.

Școlile autoadministrate, ca și cele *charter* constituie exemplul tipic pentru marketizare. Unitățile școlare rămân proprietate publică, dar ele sunt administrate de un consiliu alcătuit din profesori, părinți și membri ai comunității locale.

Școlile *charter* reprezintă școli (primare, gimnaziale sau licee) care funcționează ca entități autonome în baza unui contract între organizatori și sponsori, având putere de decizie deplină asupra politicii de personal, a numărului de locuri oferite și a selecției elevilor, a modului de gestionare a patrimoniului etc.

Școlile *charter* iau naștere fie prin transformarea unor foste școli publice, fie sunt înființate ca atare. Organizatorii unei școli *charter* sunt de regulă părinți și/sau cadre didactice, dar și universități sau organizații private. Aceștia alcătuiesc un plan privind strategia educațională a școlii, modul de administrare și finanțare, rezultatele educaționale așteptate și modul de evaluare a acestora. Planul este înaintat unui potențial sponsor, de regulă o autoritate publică (locală sau centrală), dar și universități sau organizații private. Din momentul în care sponsorul sau grupul de sponsori aprobă planul de înființare/ transformare a școlii, unitatea de învățământ în cauză poate începe să funcționeze. Consiliul de organizare devine consiliu de administrare cu drepturi depline în utilizarea resurselor școlii, în angajarea de personal și în încheierea de contracte pentru serviciile educaționale secundare.

Școala *charter* poate ființa într-un imobil propriu sau în unul închiriat sau poate utiliza clădirea, facilitățile și personalul școlii publice din a cărei transformare provine.

Școlile *charter* sunt complet autonome față de autoritățile locale, putând funcționa independent atât timp cât își îndeplinesc obiectivele educaționale prevăzute în contract. În caz contrar, contractul este reziliat sau renegociat. Autoritățile centrale nu interacționează cu școlile *charter* decât prin prerogativele lor regulatorii (stabilirea cerințelor curriculare minimale, a calificărilor cadrelor didactice etc.).

Consiliul are putere decizională completă în ceea ce privește politica de angajare, curriculumul (în limitele stabilite de autoritățile reglatoare), selecția elevilor, precum și gestionarea patrimoniului și a resurselor școlii. Finanțarea este realizată în funcție de cererea părinților pentru o școală sau alta, dar și din fondurile private atrase de consiliul de administrație. Oferta educațională include curriculum diferit de la o școală la alta (inclusiv la nivel primar și gimnazial), dar și pachete de servicii educaționale complexe (program în cadrul școlii extins până la 10-12 ore pe zi, asigurarea mesei, suport în realizarea temelor, asigurarea transportului către și de la școală, masă de prânz, cursuri extracurriculare etc.).

Avocații marketizării argumentează cu câteva avantaje esențiale: posibilitatea alegerii serviciilor educaționale de către părinți; faptul că nu sunt determinate astfel inegalități de acces mai mari decât cele presupuse de sistemele publice tradiționale; creșterea legăturii dintre sistemul de învățământ și voința publică, școlile putându-se adapta rapid la cererea societății; impunerea unor standarde educaționale mai ridicate datorită concurenței; cadrele didactice sunt mai motivate pentru a se integra în sistemul educațional atât financiar, cât și din punctul de vedere al satisfacțiilor profesionale.

În replică, criticii insistă pe faptul că privatizarea și marketizarea nu largesc sfera de alegere decât pentru grupurile sociale oricum avantajate, exacerbând inegalitatea. Mai mult, alegerea este limitată și prin faptul că numărul de locuri este limitat. Selecția practică la intrarea în școlile cele mai bune, care atrag mai mulți candidați decât locuri, nu face altceva

decât să asigure cele mai bune condiții celor mai buni elevi, proveniți de regulă din grupuri sociale altele decât cele dezavantajate. O astfel de excluziune școlară contribuie la perpetuarea și chiar accentuarea inegalităților.

Obiectivitatea voinței publice este pusă și ea sub semnul întrebării, fiind negată raționalitatea alegerii acesteia. În fine, este adus ca argument demotivarea cadrelor didactice, fiind invocată rezistența la schimbare manifestată de sindicatele acestora, nemulțumite de pierderea unor privilegii față de sistemele de învățământ publice tradiționale (sporurile de vechime, siguranța salariului, diverse facilități și beneficii) simultan cu creșterea responsabilităților.

Descentralizarea este strâns legată ca problematică de privatizare și marketizare, constituind o reacție la același tip de provocări. Descentralizarea propune în esență mutarea responsabilității privind finanțarea și furnizarea serviciilor de învățământ, de la guvernul central către autoritățile locale, și chiar la nivelul unităților școlare. Descentralizarea presupune o implicare mai activă a comunităților locale în procesul educațional, participarea acestora putând avea efecte benefice în ceea ce privește creșterea participării școlare și prevenirea abandonului, atragerea unor surse de finanțare alternative, eficientizarea serviciilor secundare asociate procesului de învățământ.

Descentralizarea și marketizarea presupun reconsiderarea rolurilor personalului din interiorul sistemului de învățământ. Inspectorii școlari și directorii preiau noi responsabilități, în calitatea lor de administratori cu drepturi depline ai unităților școlare. Responsabilitatea școlii ca întreg crește, rezultatele elevilor punând sub presiune salarizarea și chiar locul de muncă pentru toate cadrele didactice, dar mai ales pentru directori.

Descentralizarea și creșterea importanței alegerii parentale constituie tendințe comune pentru țările culturii vestice. Statele dezvoltate ale bunăstării, indiferent de

ideologia lor, au început, după anii '70, să își descentralizeze din ce în ce mai mult serviciile educaționale publice, mutând inițial responsabilitatea dinspre stat către autoritățile locale, ca mai apoi rolul acestora să se diminueze treptat în favoarea consiliilor de administrație a școlii. Anglia a introdus pe scară largă, din 1980, sistemul voucherelor pentru familiile sărace, iar din 1986 a promovat autoadministrarea școlilor. Noua Zeelandă s-a dovedit a fi cea mai radicală, din 1989 mutând complet responsabilitatea pentru buget, personal și rezultate școlare, la nivelul consiliilor de administrație din fiecare școală. SUA, în care 11% din totalul școlilor sunt private, fără a primi subsidii semnificative de la bugetele publice (dintre aceste școli, 80% sunt școli confesionale și numai 20% laice), a promovat sistemul școlilor *charter*. Suedia, țară cu o îndelungată tradiție a centralizării, a delegat începând cu 1991 puterea de decizie în ceea ce privește politica de personal de la guvernul central către primării, iar din 1996, primăriile au preluat și responsabilitatea alocării pe școli a fondurilor de întreținere (primite în continuare de autoritățile locale sub formă de *grant* de la bugetul statului). Mai mult, din 1991 a fost permisă și înființarea de școli private, ulterior începând să funcționeze sistemul voucherelor educaționale. În alte țări, precum Olanda, în care majoritatea școlilor sunt școli confesionale, sprijinite de către bugetul statului, sistemul voucherelor are o tradiție îndelungată. În Franța, Legea Debré a deschis încă din anii '60 drumul pentru acordarea de subsidii publice școlilor confesionale (catolice), operate de organizații private.

Numeroase studii au căutat să analizeze comparativ eficiența educațională și cea economică a școlilor publice tradiționale, a celor autoadministrate și a celor private. Analizele de pionierat din anii 80 au sugerat că, în Statele Unite, școlile catolice sunt mai eficiente decât cele publice, sub aspectul cunoștințelor dobândite de elevi, indiferent de sexul, rasa și religia acestora sau de statusul socioeconomic al

familiei de proveniență. Cercetări ulterioare au pus sub semnul întrebării această diferență de eficacitate, noi date empirice sugerând că rezultatele elevilor din cele două tipuri de școli nu diferă semnificativ, dar și că rezultatele trebuie analizate controlând și alte variabile, precum influența distanței față de școală a elevilor. În plus, privitor la costul educației, unele argumente și analize empirice sugerează că acesta este, în fapt, mai mare pentru învățământul privat, dacă sunt incluse și cheltuielile suplimentare dedicate învățământului de către gospodării. Alți autori au arătat că, îndeosebi în țările în curs de dezvoltare, cunoștințele acumulate în școlile private sunt inferioare ca utilitate și volum celor dobândite în școlile publice.

Toate aceste studii nu sunt însă decât experimentale, cercetarea în domeniu aflându-se abia la început și confruntându-se cu trei probleme majore. În primul rând, este vorba de cuantificarea cheltuielilor gospodăriilor dedicate educației. În al doilea rând, este vorba de identificarea unei măsuri universal acceptate pentru măsurarea câștigului educațional al elevilor. În fine, a treia dificultate este legată de validitatea comparației, aceasta neputând fi realizată decât dacă școlile comparate evoluează în contexte sociale similare. Cu alte cuvinte, este greu de precizat dacă raportul între cheltuielile cu un elev și cunoștințele dobândite de acesta este mai mic sau mai mare în școlile private, publice sau autoadministrate.

După 1990, dată fiind criza financiară a statului român, dar și alinierea la tendințele vestice, **învățământul românesc** se confruntă și el cu măsuri și propuneri de modificare în sensul descentralizării, marketizării și plierii sistemului educațional în funcție de alegerea publică. Descentralizarea financiară și administrativă, reforma curriculară, ca și acordarea unei atenții sporite învățământului vocațional nu reflectă altceva decât încercarea de a adapta școala la cerințele societății, de a asigura mai multă flexibilitate sistemului

educațional. Pe de altă parte, astfel de măsuri vizează și rezolvarea dificultăților de finanțare determinate mai ales de recesiunea economică accentuată. Se adaugă decalajele cronicizate între învățământul de la sate și cel de la orașe, resimțit mai ales la nivelul bazei materiale și a resurselor umane și având efecte evidente asupra performanțelor școlare ale elevilor, precum și asupra integrării lor ulterioare în viața activă.

Pe lângă tendințele contemporane din Europa de Vest și America de Nord, concretizate în recomandările agențiilor internaționale, criza financiară a statului român a contribuit la urgentarea descentralizării și marketizării ca posibile soluții pentru problemele semnalate mai sus. Cele două proiecte întâmpină însă multiple obstacole, în special în lumea satului.

Educația în mediu rural pare a se realiza în România cu dificultăți din ce în ce mai mari, decalajul față de mediul urban cronicizându-se și chiar adâncindu-se. Cauzele sunt multiple: sărăcia în creștere a populației de la sate, cu efecte în diminuarea interesului pentru educație și a participării școlare; atractivitatea redusă a școlilor de la sate pentru cadrele didactice de valoare; dotarea materială deficitară a școlilor românești, în general, și a celor de la sate, în special; diminuarea încrederii populației în importanța educației ca garant pentru o viață mai bună și pentru dezvoltarea personală etc.

În plus, descreșterea accentuată a volumului cohortelor născute după 1990 în comparație cu cele anterioare face ca numărul elevilor din școlile de la sate să scadă continuu, în 1997 numărul școlilor rurale cu mai puțin de 10 elevi în 4 clase de învățământ depășind 1000 (aproximativ 10% din totalul școlilor rurale). Aceasta face ca școlile din mediul rural să aibă nu doar performanțe reduse, dar și să fie mai risipitoare în ceea ce privește costul mediu al unui elev.

Soluțiile propuse pentru ameliorarea calității învățământului rural românesc au în vedere, în general,

contextul larg al reformei din învățământ, concentrându-se pe deficiențele specifice educației rurale. Se pune accent pe atragerea în sistemul de învățământ a cadrelor didactice valoroase, refacerea bazei materiale și dotarea cu materiale didactice moderne, rezolvarea problemei cronicizate a subfinanțării, asigurarea unui management eficient, întărirea relației școală – comunitate etc.

Între practicile destinate atingerii acestor deziderate se disting descentralizarea și marketizarea învățământului rural, exprimate în special prin creșterea autonomiei financiar-administrative a unităților de învățământ (manifestată prin concurența sporită între școli în a atrage elevii).

Dincolo de principiile sugerate și modurile concrete de transpunere în practică a acestora, o atenție specială trebuie acordată adecvării lor la condițiile culturale ale societății românești și la posibilitatea de a utiliza valorile și modurile sociale de „a face” specifice lumii satului, pentru a sprijini diminuarea discrepanțelor de acces la învățământul de calitate dintre mediul urban și cel rural.

Reprezentările pe care le au actorii relevanți din sistemul educațional despre punctele critice ale educației rurale devin astfel extrem de importante. Există opinia – împărtășită de majoritatea actorilor din sistemul rural de învățământ – că între școlile rurale și cele din orașe există diferențe importante, determinate mai ales de **baza materială** deficitară de la sate. Descentralizarea și creșterea autonomiei unităților școlare ar putea aduce, în principiu, o îmbunătățire a acestei situații prin atragerea, de către școli, a investițiilor unor antreprenori locali și prin valorificarea propriilor active. Există însă un obstacol major în fața acestei posibilități: **capacitatea managerială** relativ redusă a directorilor de școală.

Lipsa îndelungată de independență a făcut ca exercițiul administrativ să fie, în ultimele decenii, extrem de redus, deciziile fiind luate mai ales la nivelul inspectoratelor școlare, chiar și în chestiuni mărunte. În ultimii ani, lucrurile au

început să se schimbe, directorilor de școală revenindu-le mai multe responsabilități, însă problema „lipsei de pricepere” și de informație a fost invocată extrem de frecvent în discuțiile de grup, mai ales de către directorii înșiși. Aceștia adoptă, în general, o atitudine pasivă, de neputință în a atrage fonduri de la o comunitate săracă. Mai mult, investițiile sunt percepute a fi exclusiv apanajul autorităților publice, cel mai adesea centrale sau județene. Efortul propriu este privit doar ca un adaos, în nici un caz ca principala activitate de investire.

Cazurile de succes sunt, în general, legate de **implicarea activă a comunității**, directorilor și cadrelor didactice în viața școlii. Catalizatorul este aproape întotdeauna o organizație nonguvernamentală, o fundație oarecare, care oferă o parte din finanțarea unor proiecte de dezvoltarea a școlii. De regulă, inițiativa aparține fundației în cauză sau Bisericii, care se dovedește a fi un actor extrem de important în structurarea intereselor comunităților sătești. Directorii și cadrele didactice – majoritatea extrem de atașați cauzei învățământului românesc – caută să profite în folosul școlii de astfel de oportunități, ori de câte ori acestea se ivesc, însă de multe ori se lovesc de propria neputință în a exploata legislația în vigoare. Alteori, inițiativa este inhibată chiar de prezența unor autorități județene prea puternice, prea autoritare. Oricum, indiferent de circumstanțele locale, este de notat că prezența unor fundații locale și, în special, demararea unor proiecte locale de dezvoltare a unităților școlare, dinamizează imediat întreaga viață a școlii și atrage după sine participarea directă a comunității locale, în special în forme neinstituționalizate, dar și colaborarea și implicarea activă a Primăriilor.

Adeseori, rolul jucat de aceste fundații este preluat chiar de școală în sine, în colaborare cu Primăria. Este vorba de demararea unor proiecte comune mai complexe, în colaborare cu alte sate, finanțate prin *granturi*. Școala, ca exponent al elitei sătești, este cea în măsură de a iniția astfel de proiecte.

Problema este cea a accesului la informație și a furnizării de *know-how*.

Ministerul Educației și Cercetării, ca principal agent regulator al sistemului educațional, dar și Inspectoratul Școlar Județean (ISJ), pot și trebuie să sprijine acest proces de dezvoltare a școlii ca actor central în microsistemul social al satului. Cercurile pedagogice își pot extinde și diversifica activitatea, prin promovarea unor politici de informare a managerilor școlilor rurale, ca și a cadrelor didactice, asupra metodelor prin care poate fi mobilizat capitalul social local (cum pot fi utilizate optimal relațiile sociale și încrederea din cadrul comunităților locale), valorificând bogata experiență românească acumulată în domeniu în ultimii ani.

Astfel de acțiuni pot reduce și din disonanța cognitivă determinată de nepotrivirile dintre dorința de a face ceva și dificultatea stăpânirii hățișului legislativ, care adesea inhibă inițiativa, prin diminuarea predictibilității acțiunilor proiectate. **Problema legislației confuze** este semnalată în majoritatea grupurilor intervievate și este confirmată de rezultatele anchetei pe bază de chestionar.

Chestiunea este legată, în primul rând, de absența unei etape de preinstituționalizare a legilor și a reglementărilor ministeriale. Cu alte cuvinte, hotărârile luate la centru sunt privite ca unele generate de o instanță externă, motivația acestora fiind prea târziu și ineficient explicată. Neparticiparea la procesul de luare a deciziei contribuie la dezvoltarea unei culturi dependente, în care indivizii sfârșesc prin a aștepta totul de la stat. Soluția este simplă și rezidă în supunerea discuției actorilor din sistem a oricărei propuneri de reformă. Explicarea motivațiilor măsurilor luate de autoritatea centrală și supunerea lor dezbaterii prealabile a inspectorilor școlari, directorilor, profesorilor și învățătorilor îi poate ajuta pe aceștia să observe mecanismele presupuse de măsura în sine, să o înțeleagă, să îi prevadă consecințele și să semnaleze punctele ei slabe, participând astfel la luarea deciziei.

Participarea la luarea deciziei este un pas important înainte pentru însușirea acesteia, determinând funcționarea eficientă a instituțiilor nou create. Pot fi evitate, astfel, confuziile și neînțelegerile ce caracterizează multe dintre măsurile luate în ultimii 16 ani (reforma curriculară și manualele alternative sunt bune exemple în acest sens). Mai mult, o astfel de etapă de preinstituționalizare poate fi extinsă cu efecte benefice și la nivelul opiniei publice, dezbaterile publice contribuind la eliminarea unor blocaje cauzate de neînțelegeri, precum cele din cazul admiterii la liceu pe baza rezultatelor școlare anterioare.

O altă chestiune problematică a învățământului românesc în general și mai cu seamă a celui rural este cea a **resurselor umane**. Mai exact, este vorba de menținerea și mai ales atragerea în sistemul de învățământ a cadrelor didactice de valoare și/sau a tinerilor absolvenți de învățământ universitar. Motivația financiară redusă (chiar și în condițiile acordării „sporului de rural”), ca și prestigiul în scădere asociat profesiei de învățător sau profesor, îi determină pe tinerii absolvenți, dar și pe cadrele didactice cu experiență să caute locuri de muncă în alte sectoare decât învățământul. Promovată începând cu toamna lui 1998, măsura acordării unui „spor de rural”, în funcție de zona în care este localizată școala, deși considerată legitimă, este departe de a rezolva problema motivării financiare. Creșterea substanțială a salariilor profesorilor este practic imposibilă, în condițiile economice actuale ale societății românești. Descentralizarea ar putea însă aduce o creștere importantă a statusului social al cadrelor didactice, consolidându-le poziția în societate. În plus, învățătorii și profesorii pot avea mai multe satisfacții profesionale, activând într-o atmosferă mai familiară, fie și doar ca efect al creșterii certitudinii și controlului pe termen mediu și scurt asupra propriului destin, datorită dispariției sau diminuării ingerințelor decizionale ale autorităților publice centrale, județene și chiar locale.

Pe de altă parte, descentralizarea și marketizarea implică și dificultăți importante, legate de redefinirea rolurilor personalului din interiorul sistemului de învățământ. Este vorba, în special, de responsabilitățile sporite ale inspectorilor școlari și mai ales ale directorilor, supuși unei reconsiderări a poziției lor în calitatea mai nouă de administratori cu largă putere de decizie asupra unității pe care o conduc. Responsabilitatea școlii ca întreg crește, rezultatele elevilor punând sub presiune salarizarea și chiar locul de muncă pentru toate cadrele didactice, dar mai ales pentru directori. Mai mult, poate apărea demotivarea cadrelor didactice, ca și rezistența la schimbare manifestată de sindicatele acestora, nemulțumite de pierderea unor privilegii față de sistemele de învățământ publice tradiționale (sporurile de vechime, siguranța salariului, diverse facilități și beneficii) simultan cu creșterea responsabilităților.

De aceea, marketizarea și descentralizare sunt două procese care nu se pot derula optim decât dacă sunt sprijinite prin promovarea unor politici de informare și de transmitere a *savoir faire*-ului managerial. Studiile realizate în alte țări nu indică diferențe substanțiale de performanță sau eficiență între ansamblul școlilor autoadministrate (cu autonomie sporită) și al celor tradiționale, gestionate centralizat de către autoritățile publice. Însă, în condițiile actuale ale învățământului rural românesc, efectele unor astfel de politici de descentralizare și marketizare pot fi benefice în menținerea și atragerea în sistemul educațional a cadrelor de valoare: creșterea responsabilității, așa cum am argumentat mai sus, este însoțită de un potențial spor al prestigiului asociat profesiei de dascăl. Aceasta se poate constitui într-un bun motivator pentru menținerea în sistem a cadrelor calificate și pentru atragerea tinerilor absolvenți. Apar, astfel, alternative viabile pentru **diminuarea ponderii cadrelor didactice necalificate** din învățământul rural (dar și din cel urban), cu efecte benefice în ceea ce privește performanța școlară.

Mai mult, mutarea deciziei asupra componenței colectivului didactic, asupra politicii de personal, de la nivelul Inspectoratului Școlar Județean la cel al unității școlare poate determina o reducere a **fluctuației cadrelor didactice**, o mai bună colaborare a acestora atât cu elevii cât și cu comunitatea locală. Restabilirea prestigiului cadrului didactic ar atrage după sine și **recâștigarea încrederii în menirea și eficiența educației**. S-ar diminua, astfel, dezinteresul pentru școală și tendința de abandon manifestată mai ales la nivelul populației sărace. În plus, s-ar crea un stimulent suplimentar pentru activitatea de formare a adulților.

Toate aceste avantaje sunt, în general, identificate și acceptate ca benefice de către cadrele didactice și chiar de către părinții elevilor. Însă mai puternică rămâne reprezentarea asupra pericolului pe care îl reprezintă descentralizarea pentru funcționarea sistemului educațional în sine. De regulă, este acuzată lipsa cronică de informare asupra schimbărilor din sistem și asupra numeroaselor detalii birocratice care trebuie să însoțească orice decizie administrativă.

Problema fundamentală a învățământului rural rămâne, pe termen scurt, cea a **continuării instrucției după încheierea ciclului obligatoriu**. În această privință, importante încep să nu fie atât performanțele școlare și calitatea învățării în școlile rurale, cât mai ales resursele materiale mai reduse ale populației de la sate, pentru mulți, costurile urmării liceului în o altă localitate fiind imposibil de suportat.

Soluțiile considerate legitime de către actorii implicați în sistemul educațional sunt două. *Prima* implică o finanțare substanțială din partea statului prin burse sau vouchere educaționale acordate elevilor din mediul rural admiși la liceu, astfel încât aceștia să își poată asigura cel puțin transportul și o parte din cheltuielile alimentare pe durata urmării liceului. *A doua* este mai puțin costisitoare și presupune dezvoltarea unor școli profesionale și de ucenici în mediul sătesc, pe lângă

școlile gimnaziale deja existente. În acest al doilea caz, preferat și de părinții, dar și de actorii din interiorul sistemului educațional, costurile pot fi mai reduse, însă efectele pe termeni lung rezidă în accentuarea și perpetuarea decalajelor între sat și oraș, atât din punct de vedere educațional cât și material, putând chiar genera polarizări și tensiuni sociale.

Lipsa oricărei politici în domeniu are însă aceleași consecințe, ba chiar poate urgenta creșterea decalajelor. Se adaugă aici efectele perverse ale organizării examenelor de capacitate sau bacalaureat în principal în centre urbane. Aceasta face ca elevii din rural să fie nevoiți să parcurgă distanțe lungi până la locul susținerii examenului, o școală care nu le este familiară. Astfel, sunt generate evidente inegalități de șansă între absolvenții de liceu sau gimnaziu de la sate și cei din orașe. Să notăm și faptul că dezvoltarea de școli profesionale și de ucenici pe lângă gimnaziile rurale ar reprezenta o adaptare a sistemului educațional la cererile manifeste ale populației. Măsura ar implica în mod necesar acordarea unei autonomii sporite școlilor în cauză, ca și deschiderea lor către colaborarea intensă cu comunitatea locală, mergând până la implicarea școlii și elevilor săi în activitățile economice specifice în zonă.

Cele două soluții propuse pentru încurajarea continuării educației pe nivelul secundar implică și opțiuni principiale asupra momentului în care specializarea trebuie realizată, cu efecte imediate asupra momentului începerii orientării școlare și profesionale încă din gimnaziu.

O a treia soluție, nesugerată de către părinți și cadrele didactice, însă probabil la fel de sustenabilă din punctul de vedere al acestora, ar putea fi dezvoltarea de licee (vocaționale) pe lângă școlile gimnaziale. O astfel de opțiune ar putea facilita și procesul de comasare, prin creșterea importanței școlii-centru.

Dincolo de toate aceste considerente, nu trebuie ignorată o dimensiune extrem de importantă a funcționării sistemului

de învățământ: reprezentările actorilor implicați direct în procesul educațional asupra mecanismelor care asigură funcționarea acestuia și asupra obiectivelor sale finale. Datele calitative sugerează existența a **două tipuri de culturi educaționale distincte**: prima este centrată pe evaluarea sistemului prin prisma rezultatelor școlare ca indicator al integrării ulterioare a absolvenților în viața activă. A doua se concentrează mai ales asupra condițiilor în care se desfășoară procesul educațional, fiind preocupată de aspecte precum resursele umane sau baza materială. În acest din urmă caz, rezultatele școlare sunt privite mai ales prin finalitatea lor în interiorul sistemului de învățământ. Datele empirice nu permit prea multe generalizări în acest sens, cele două tipuri de culturi educaționale fiind mai degrabă schițate în acest stadiu. Totuși, politicile educaționale promovate trebuie să ia în calcul și acest aspect, mai ales în ceea ce privește motivarea și explicarea măsurilor propuse.

Mutând centrul de interes asupra măsurilor privite ca legitime de către populație să notăm suportul deosebit acordat introducerii pe scară largă a informaticii și învățării unei limbi străine, surprinzător, mai ales când el apare ca o cerere generalizată, inclusiv din partea celor cu un grad de instrucție mai redus. În al doilea rând, să remarcăm cererea adecvării procesului educațional la cerințele pieței, conștientizarea generală a unei părți importante a populației din mediul rural a importanței educației pentru dezvoltarea ulterioară. Aceasta se manifestă, pe de o parte, prin suportul pentru participarea copiilor la pregătirea preșcolară și, pe de altă parte, prin dorința de control asupra orientării școlii manifestată atât în ceea ce privește manualele și curriculum-ul, dar și în ce privește selecția cadrelor didactice. Chiar fără a întruni consensul general, această dorință de implicare poate fi benefică și poate fi exploatată pentru a susține implicarea comunităților locale în administrarea și finanțarea unităților școlare.

Încercând o **concluzie sintetică**, să notăm că atât marketizarea, cât și descentralizarea beneficiază de suportul latent al actorilor implicați direct în procesul educațional, cu condiția informării prealabile asupra mecanismelor care asigură funcționarea sistemului de învățământ, cu accent pe modul de gestionare a unităților școlare. Transformarea suportului latent în susținere explicită este însă o necesitate și, totodată, un proces care nu se poate realiza de la sine. Pentru aceasta, se impune implicarea directorilor de școli și a cadrelor didactice ca elemente active în procesul de construcție a noilor instituții, încă din faza de proiectare și decizie.

Cu alte cuvinte, a supune discuției proiectele de reformare a sistemului de învățământ cu mult înainte de legiferarea acestora și, în primul rând, implicarea în aceste discuții și analize a profesorilor și învățătorilor asigură creșterea atașamentului acestora față de măsurile de reformă preconizate. Altfel, fondul favorabil implicațiilor descentralizării și marketizării poate fi eliminat prin perceperea celor două politici ca fiind străine, impuse și adverse, deteriorând suportul pentru implementarea lor și alterându-le decisiv funcționarea. Mai mult, implicarea în procesul decizional (sau mai exact, reprezentarea clară despre propria implicare în luarea deciziilor asupra măsurilor reformatoare, reprezentarea clară că părerea proprie contează) crește responsabilitatea cadrelor didactice pentru buna funcționare a noilor instituții. În fine, acest proces de informare și favorizare a suportului latent pentru marketizare și descentralizare trebuie însoțit de o politică explicită de formare managerială, ținând creșterea abilităților în ceea ce privește procesul de administrare a unităților școlare. Nevoia unei formări în acest sens este reclamată de cadrele didactice și directorii de școli din mediul rural.

ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE TOATE GRADELE ÎN ANUL ȘCOLAR (UNIVERSITAR) 2004/2005

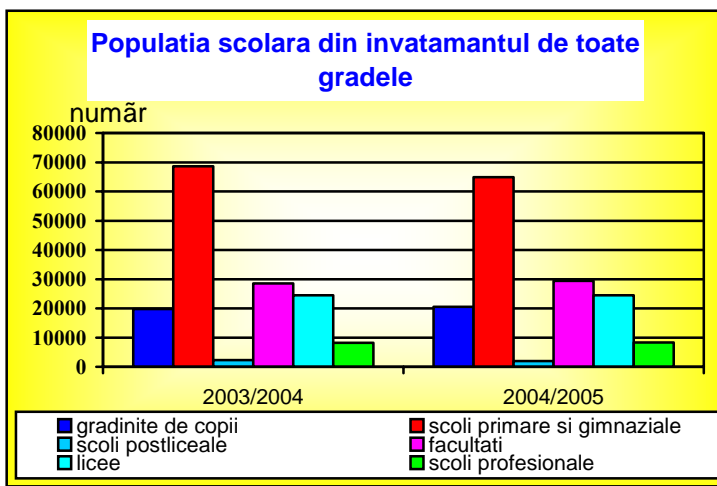
În anul școlar (universitar) 2004/2005 în județul Dolj au funcționat 412 unități școlare, respectiv 148 grădinițe, 211 școli primare și gimnaziale, 46 licee, 3 școli postliceale de specialitate și tehnice de maiștri și 4 instituții de învățământ superior cu 27 de facultăți.

Comparativ cu anul școlar precedent, numărul unităților școlare a cunoscut o evoluție descendentă, provenită din mediul rural, unde s-a înregistrat o scădere cu 5,6% față de anul școlar 2003/2004.

Populația școlară (149611 persoane) s-a regăsit în proporție de 68,8% în mediul urban, restul de 31,2% aparținând mediului rural.

Structura pe sexe a populației școlare arată că nu există disparități semnificative, ponderea populației masculine fiind de 50,5% comparativ cu ponderea populației feminine care a fost de 49,5%.

Sistemul de învățământ permite instruirea elevilor și studenților la forma de zi, seral, frecvență redusă și deschis la distanță, proporția elevilor și studenților cuprinși în învățământul de zi fiind covârșitoare (92,7%) în raport cu celelalte forme de învățământ.

În ceea ce privește personalul didactic, în învățământul de toate gradele și-au desfășurat activitatea instructiv-educativă un număr de 9958 cadre didactice, din care 1085 în învățământul preșcolar, 5044 în învățământul primar și gimnazial, 2457 în învățământul liceal, 30 în învățământul postliceal și tehnic de maiștri și 1342 în învățământul superior.

În comparație cu anul școlar (universitar) 2003/2004, în anul 2004/2005 numărul cadrelor didactice a scăzut cu 2 cadre. O scădere semnificativă a personalului didactic a avut loc în învățământul liceal (-1,2%).

În anul 2004/2005, baza materială a sistemului instituțional de învățământ în care s-a desfășurat activitatea de educație și instruire profesională sau de specialitate dispune de 4046 săli de clasă și cabinete școlare, 847 laboratoare, 223 ateliere școlare și universitare și 163 săli de gimnastică.

La începutul anului școlar 2004/2005 rețeaua **învățământului preșcolar** cuprinde 148 grădinițe pentru copii, mai puțin cu 10 față de anul precedent, scădere care se explică prin reorganizarea și restructurarea unităților de învățământ ca urmare a numărului mic de copii înscriși.

În învățământul preșcolar sunt înscriși 20509 copii, mai mult cu 748 față de anul școlar precedent, 48,9% din totalul copiilor fiind de sex feminin. În grădinițele din mediul urban sunt înscriși 47,3% din numărul total al copiilor, restul de 52,7% fiind copii din grădinițele din mediul rural. Din numărul total al copiilor înscriși la începutul anului școlar 2004/2005, 78,7% sunt cuprinși în grădinițe cu program normal, 21,1% în grădinițe cu program prelungit și 0,2% în grădinițe speciale. Gradul de ocupare¹ al grădinițelor este de 100,2% (111,2% în mediul urban și 92,0% în mediul rural). Cel mai mare grad de ocupare s-a înregistrat în grădinițele cu program prelungit (103,6%), iar cel mai mic în grădinițele speciale (47,1%).

În anul școlar 2004/2005 activitatea educațională este asigurată de 1085 cadre didactice (în creștere cu 50 față de anul școlar 2003/2004), din care 99,7% sunt de sex feminin. În învățământul preșcolar la un cadru didactic revin 19 copii (17 copii în mediul urban și 21 copii în mediul rural).

Din numărul total al cadrelor didactice existente în învățământul preșcolar, 76,4% sunt educatoare și 23,6% institutori, întreg personalul fiind angajat cu normă întreagă.

¹. Ca raport între numărul copiilor înscriși în grădinițe și numărul locurilor din grădinițe.

Învățământul preșcolar pe tipuri și pe medii

A	Grădinițe	Copii înscriși			Locuri pentru copii în grădinițe	Încăperi folosite pentru copii
		Total	din care:			
			Feminin	În % col3/col2		
	1	2	3	4	5	6
TOTAL	148	20509	10021	48,9	20467	1149
➤ Program prelungit	31	4338	2051	47,3	4187	337
➤ Program normal	117	16138	7956	49,3	16210	802
➤ Speciale	-	33	14	42,4	70	10
Din total:						
Urban	66	9701	4684	48,3	8721	587
Rural	82	10808	5337	49,4	11746	562

Personalul didactic în învățământul preșcolar

A	Persoane fizice		Din coloana 1:		
	Total	Feminin	Cu normă întreagă	Urban	
				Total	Feminin
	1	2	3	4	5
Personal didactic	1085	1082	1085	562	561
• Educatoare	830	827	830	462	461
• Instructori	255	255	255	100	100
Din total:					
Personal calificat	1066	1063	1066	557	556

Baza materială în învățământul preșcolar

A	Săli clasă	Din care cu utilizare			Dormitoare	Săli masă	Alte săli
		Unică	Dublă	Triplă			
	1	2	3	4	5	6	7
TOTAL	940	699	226	15	62	85	62
➤ Urban	392	211	166	15	62	73	60
➤ Rural	548	488	60	-	-	12	2

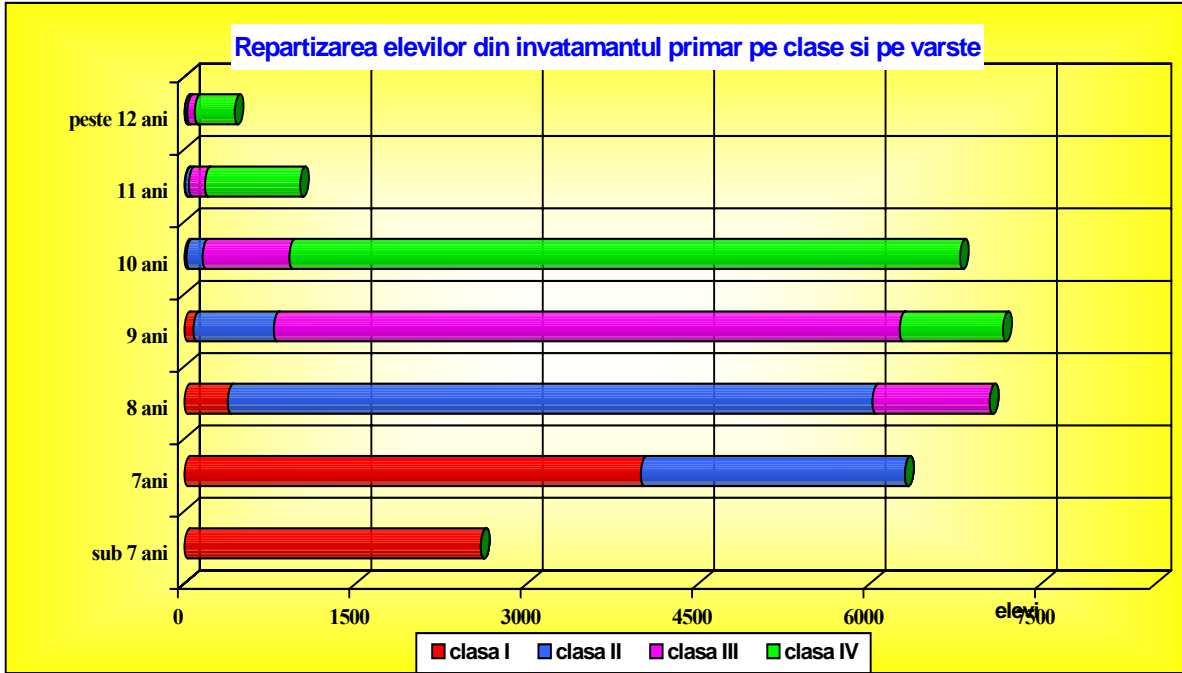
Activitatea educațională a copiilor din învățământul preșcolar s-a desfășurat în 940 săli de clasă, 41,7% fiind în mediul urban și 58,3% în mediul rural.

Învățământul primar și gimnazial la începutul anului școlar 2004/2005 s-a desfășurat în 211 unități școlare. Din numărul total, 49 unități școlare sunt în mediul urban (23,2%), iar 162 unități sunt în mediul rural (76,8%). Numărul elevilor înscriși în învățământul primar și gimnazial este de 64897 elevi (48,4% din total sunt de sex feminin), din care 31348 sunt elevi din învățământul primar și 33549 elevi aparțin învățământului gimnazial. Comparativ cu anul școlar 2003/2004 s-a înregistrat o scădere cu 3741 elevi (-5,5%), scădere care provine în principal din reducerea numărului elevilor înscriși în mediul urban (-7,5%).

Activitatea instructiv – educativă este asigurată de 5044 cadre didactice (73,7% de sex feminin), în scădere față de anul școlar precedent cu 3 persoane. Din totalul cadrelor didactice, 44,6% își desfășoară activitatea în mediul urban. În anul școlar 2004/2005 în învățământul primar și gimnazial revin în medie la un cadru didactic 13 elevi: 17 elevi în învățământul primar și 10 elevi în învățământul gimnazial.

În ceea ce privește baza materială, în anul școlar 2004/2005, elevii înscriși în învățământul primar și gimnazial au mai beneficiat de 114 terenuri sportive amenajate, 1 bazin de înot și 959 calculatoare.

Învățământul primar și gimnazial pentru copii cu deficiențe s-a desfășurat în 4 unități școlare, numărul elevilor înscriși fiind de 270. Comparativ cu anul școlar 2004/2005, numărul elevilor a scăzut cu 211 (-43,9%).

Rețeaua **învățământului liceal** cuprindea 46 unități la începutul anului școlar 2004/2005, din care 2 sunt licee și 44 grupuri școlare, 76,6% din unitățile școlare de învățământ liceal funcționează în mediul urban și 23,4% în mediul rural.

Numărul elevilor înscriși în învățământul liceal este de 24457 elevi (52,8% de sex feminin), mai puțin cu 53 elevi față de anul precedent.

Din numărul total al elevilor înscriși, 22970 elevi provin din mediul urban (93,9%) și 1487 elevi din mediul rural (6,1%).

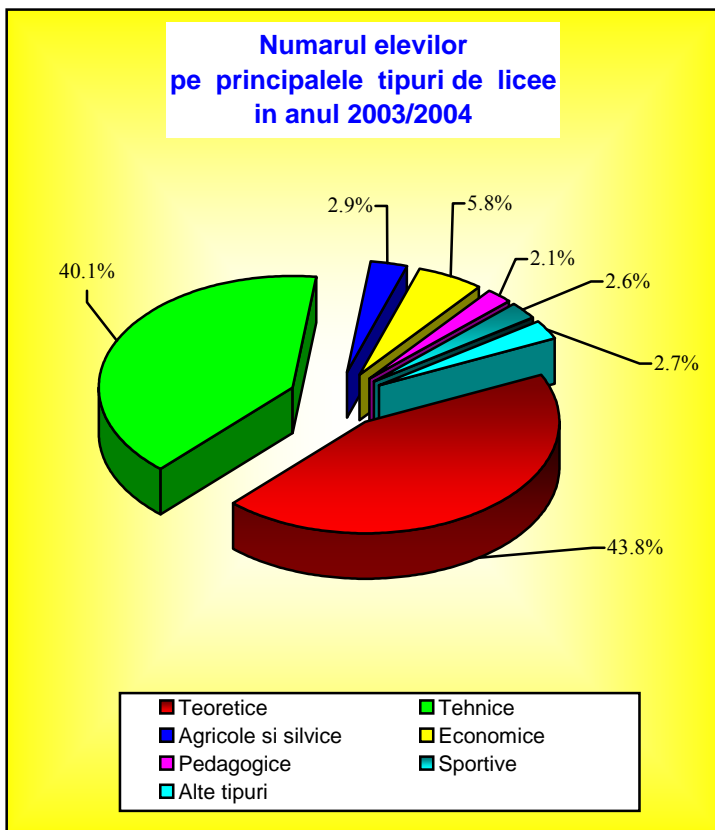
Activitatea școlilor primare și gimnaziale din învățământul special

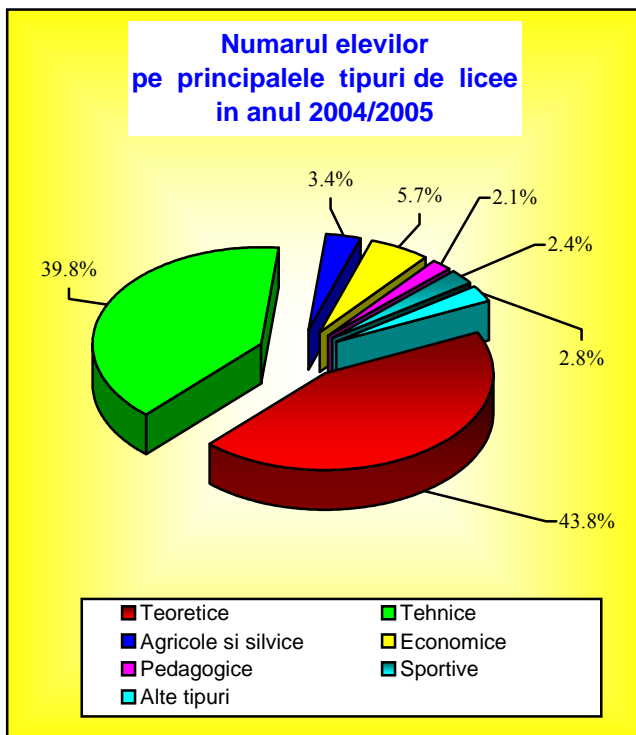
	Elevi înscriși		Personal didactic	
	Total	Feminin	Total	Feminin
A	1	2	3	4
TOTAL	270	114	83	71
Primar	107	46	21	19
Gimnazial	163	68	62	52

Numărul liceelor, al elevilor înscriși și al personalului didactic pe filiere

	Unități	Elevi înscriși	Personal didactic
A	1	2	3
TOTAL	46	24457	2457
filiera teoretică	18	10715	761
filiera tehnologică	23	11955	1532
filiera vocațională	5	1787	164

La începutul anului școlar 2003/2004 în învățământul liceal cursuri de zi sunt înscriși 22537 elevi (92,1%), în învățământul seral 1692 elevi (6,9%) și 228 elevi (1,0%) la cursurile fără frecvență.

Activitatea de educație și instruire în învățământul liceal a fost asigurată de 2457 cadre didactice (63,9% de sex feminin), 137 personal auxiliar, 470 personal administrativ și 424 personal de întreținere și operațional. Din numărul total al cadrelor didactice, 2213 sunt profesori și 244 maiștri, 2038 cu normă întreagă, iar 419 cadre sunt cu normă parțială.

La un cadru didactic care își desfășoară activitatea în învățământul liceal revin în medie 10 elevi .

Personalul didactic pe grupe de vârstă și medii de rezidență se prezintă astfel:

	Total	Feminin	Urban		Rural	
			Total	Feminin	Total	Feminin
A	1	2	3	4	5	6
TOTAL	2457	1570	2304	1488	153	82
sub 25 ani	95	68	82	57	13	11
25 – 39 ani	1021	708	973	675	48	33
40 – 54 ani	1081	692	1008	657	73	35
55 – 65 ani și peste	260	102	241	99	19	3

Baza materială a învățământului liceal în anul școlar 2004/2005 cuprinde pe lângă cele 1278 săli de clasă, 293 laboratoare, 154 ateliere, 46 săli de gimnastică și 53 terenuri sportive amenajate, 1 bazin înot, 2149 calculatoare (din care 1338 conectate la internet).

În anul școlar 2004/2005 **învățământul postliceal de specialitate și de maiștri** cuprinde 3 unități școlare independente.

Elevii înscriși la începutul anului erau în număr de 1995 (73,0% de sex feminin).

În mediul urban sunt cuprinși 98,4% din numărul total al elevilor înscriși, restul de 1,6% regăsindu-se în unitățile școlare postliceale din mediul rural.

Ponderea cea mai mare o au elevii înscriși în școli postliceale sanitare (72,8%), elevii din școlile postliceale de finanțe – contabilitate – administrativ (8,3%), elevii din industria alimentară (4,2%), elevii din transporturi (4,1%) etc.

Numărul personalului didactic din școlile postliceale și tehnice de maiștri în anul școlar 2004/2005 este de 30 cadre, 66,7% din acestea fiind de sex feminin. Din totalul cadrelor, 25 sunt profesori – ceea ce reprezintă 83,3%, iar 5 sunt maiștri, adică 16,7%. Din cele 30 de cadre didactice care asigură instruirea elevilor din școlile postliceale și de maiștri, 7 (23,3%) au normă întreagă și 23 (76,7%) sunt personal calificat.

În **învățământul de arte și meserii** în anul 2004/2005, numărul elevilor înscriși a fost de 8335, integral în învățământul de zi, în creștere cu 2,3% (+188 elevi) față de anul școlar 2003/2004.

Din numărul total al elevilor înscriși 97,9% au învățat în unități publice de interes național și local și 2,0% în unități cooperatiste.

În ceea ce privește repartizarea elevilor pe tipuri de școli, ponderea cea mai mare o dețin elevii înscriși în profilul construcții mașini (23,1%), electronică și electrotehnică (20,3%), agricultură (15,3%), comerț (8,0%), alimentație publică (6,8%) etc.

Repartizarea elevilor după numărul limbilor moderne studiate

	Total	Feminin	Nici o limbă modernă		O limbă modernă		Două limbi moderne	
			Total	Feminin	Total	Feminin	Total	Feminin
A	1	2	3	4	5	6	7	8
școli de arte și meserii	8335	2889	1812	554	6149	2235	374	100
• școli de arte și meserii	8162	2823	1639	488	6149	2235	374	100
• școli de arte și meserii speciale	173	66	173	66	-	-	-	-

În anul universitar 2004/2005 au funcționat în **învățământul superior** un număr de 27 facultăți în care au fost înscriși 29418 studenți.

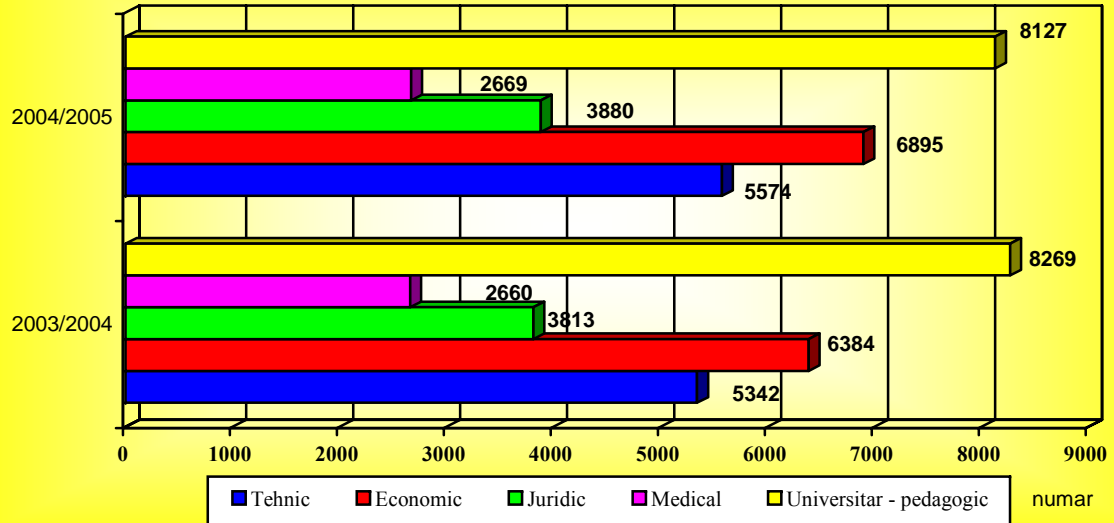
Din total, 22011 (74,8%) au fost înscriși la învățământul de zi, 2809 studenți (9,5%) la învățământul cu frecvență redusă și 4598 studenți (15,7%) la învățământul deschis la distanță.

Față de anul universitar precedent, numărul studenților înscriși a fost mai mare cu 3,1% (+871 studenți), în special datorită creșterii numărului de studenți din învățământul superior public. O creștere a numărului de studenți se înregistrează la învățământul deschis la distanță cu 8,8%. Din numărul total al studenților înscriși, proporția studenților de sex feminin a fost de 52,6%.

În ceea ce privește profilul facultății urmate, un număr de 8127 studenți au fost înscriși la învățământul universitar pedagogic (27,6%), 6895 studenți la învățământul economic (23,4%), 5574 studenți la facultăți tehnice (18,9%), 3880 studenți la învățământul juridic (13,2%), 2669 studenți la învățământul medical (9,1%), 2217 studenți la învățământul agricol (7,5%) și 56 studenți la învățământul artistic (0,3%).

În anul universitar 2004/2005 personalul didactic a fost de 1342 cadre didactice, care din punct de vedere al gradelor, se grupează astfel: 244 profesori, 250 conferențieri, 401 lectori, 325 asistenți, 109 preparatori și 13 profesori consultanți.

Numarul studentilor pe principalele grupe de specializari

**EVOLUȚIA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI DE TOATE
GRADELE ÎN JUDEȚUL DOLJ, ÎN PERIOADA
1990-2004
- DATE OPERATIVE -**

În anul școlar (universitar) 2004/2005 în județul Dolj au funcționat 412 **unități școlare**, în scădere cu 385 unități față de anul școlar (universitar) 1990/1991. Cea mai mare scădere s-a înregistrat la școlile profesionale și complementare sau de ucenici și la școlile postliceale de specialitate și de maiștri (-90,6%), urmată de cea din grădinițe (-59,3%).

În perioada 1990-2004 cel mai mare număr de unități școlare s-a înregistrat în anul școlar 1998/1999 (când au funcționat 876 unități), iar cel mai mic în anul 2004/2005 (când au funcționat 412 unități).

În anul 2004/2005, ponderea cea mai mare în totalul unităților școlare o dețin unitățile din învățământul primar și gimnazial (51,2%), la polul opus situându-se unitățile din învățământul postliceal de specialitate și de maiștri (0,7%).

Populația școlară a reprezentat în anul școlar 2004/2005, 80,6% din populația de vârstă școlară (3-23 ani). Comparativ cu anul 1990/1991, în anul școlar 2003/2004 populația școlară a scăzut cu 14321 (-8,7%), scădere înregistrată pentru majoritatea tipurilor de unități de învățământ, excepție făcând studenții înscriși, al căror număr a crescut în această perioadă cu 19090 persoane, precum și elevii din învățământul postliceal de specialitate și de maiștri care au crescut cu 990 persoane. Structura pe sexe a populației școlare arată că nu există disparități semnificative, ponderea populației masculine

fiind de 50,5% comparativ cu ponderea populației feminine care a fost de 49,5%.

Sistemul de învățământ permite instruirea elevilor și studenților la forma de zi, seral, frecvență redusă și deschis la distanță, proporția elevilor și studenților cuprinși în învățământul de zi fiind covârșitoare (92,7%) în raport cu celelalte forme de învățământ.

În *învățământul preșcolar*, în anul 2004/2005 sunt înscriși 20509 copii, mai puțin cu 380 față de anul școlar 1990/1991, 48,9% din totalul copiilor fiind de sex feminin.

Din numărul total al copiilor înscriși la începutul anului școlar 2004/2005, 78,7% sunt cuprinși în grădinițe cu program normal, 21,1% în grădinițe cu program prelungit și 0,2% în grădinițe speciale.

În anul școlar 2004/2005 numărul elevilor înscriși în *învățământul primar și gimnazial* este de 64897 elevi, din care 31348 sunt elevi din învățământul primar și 33549 elevi aparțin învățământului gimnazial. Comparativ cu anul școlar 1990/1991 s-a înregistrat o scădere cu 17637 elevi (-21,4%).

În privința distribuției pe sexe, 51,6% din totalul elevilor înscriși în învățământul primar și gimnazial sunt de sex masculin și 48,4% sunt de sex feminin.

Numărul elevilor înscriși în *învățământul liceal* este de 24457, față de în anul 1990/1991 când erau 35347 elevi.

Din numărul total al elevilor înscriși, 22970 elevi provin din mediul urban (93,9%) și 1487 elevi din mediul rural (6,1%).

La începutul anului școlar 2004/2005 în învățământul liceal cursuri de zi sunt înscriși 22537 elevi

(92,1%), în învățământul seral 1692 elevi (6,9%) și 228 elevi (1,0%) la cursurile fără frecvență.

Elevii înscriși la începutul anului în **învățământul postliceal de specialitate și de maiștri** erau în număr de 1995 (73,0% de sex feminin), în creștere cu 990 elevi față de anul 1990/1991.

În mediul urban sunt cuprinși 98,4% din numărul total al elevilor înscriși, restul de 1,6% regăsindu-se în unitățile școlare postliceale din mediul rural.

Ponderea cea mai mare o au elevii înscriși în școli postliceale sanitare (72,8%), elevii din școlile postliceale de finanțe – contabilitate – administrativ (8,3%), elevii din industria alimentară (4,2%) etc.

Numărul personalului didactic din școlile postliceale și de maiștri în anul școlar 2004/2005 este de 30 cadre, 66,7% din acestea fiind de sex feminin. Din totalul cadrelor, 25 sunt profesori – ceea ce reprezintă 83,3%, iar 5 sunt maiștri, adică 16,7. Din cele 30 de cadre didactice care asigură instruirea elevilor din școlile postliceale și de maiștri, 7 (23,3%) au normă întreagă și 23 (76,7%) sunt personal calificat.

În **învățământul de arte și meserii și de ucenici** în anul 2004/2005, numărul elevilor înscriși a fost de 8335 integral în învățământul de zi, în scădere cu 39,7% (-5494 elevi) față de anul școlar 1990/1991.

Din numărul total al elevilor înscriși 97,9% au învățat în unități publice de interes național și local și 2,0% în unități cooperatiste.

În ceea ce privește repartizarea elevilor pe tipuri de școli, ponderea cea mai mare o dețin elevii înscriși în profilul construcții mașini (23,1%), electronică și

electrotehnică (20,3%), agricultură (15,3%), comerț (8,0%), alimentație publică (6,8%) etc.

În anul universitar 2004/2005 au funcționat în **învățământul superior** un număr de 27 facultăți în care au fost înscriși 29418 studenți.

Din total, 22011 (74,8%) au fost înscriși la învățământul de zi, 2809 studenți (9,5%) la învățământul cu frecvență redusă și 4958 studenți (15,7%) la învățământul deschis la distanță.

Față de anul universitar 1990/1991, numărul studenților înscriși a fost mai mare cu 184,8%, în special datorită creșterii numărului de studenți din învățământul superior privat.

Din numărul total al studenților înscriși, proporția studenților de sex feminin a fost de 52,6%.

În ceea ce privește **personalul didactic**, în învățământul de toate gradele și-au desfășurat activitatea instructiv-educativă un număr de 9958 cadre didactice, din care 1085 în învățământul preșcolar, 5044 în învățământul primar și gimnazial, 2457 în învățământul liceal, 30 în învățământul postliceal și tehnic de maiștri și 1342 în învățământul superior.

În comparație cu anul școlar (universitar) 1990/1991, în anul 2004/2005 numărul cadrelor didactice a crescut cu 921 cadre, cea mai mare creștere având loc în învățământul superior (+650 cadre), precum și în învățământul liceal (+418 cadre).

În anul 2004/2005, **baza materială** a sistemului instituțional de învățământ în care s-a desfășurat activitatea de educație și instruire profesională sau de specialitate dispune de 4046 săli de clasă și cabinete

școlare, 847 laboratoare, 223 ateliere școlare și universitare și 163 săli de gimnastică.

În anul școlar 2004/2005, elevii înscriși în învățământul primar și gimnazial au mai beneficiat de 114 terenuri sportive amenajate, 1 bazine de înot și 959 calculatoare.

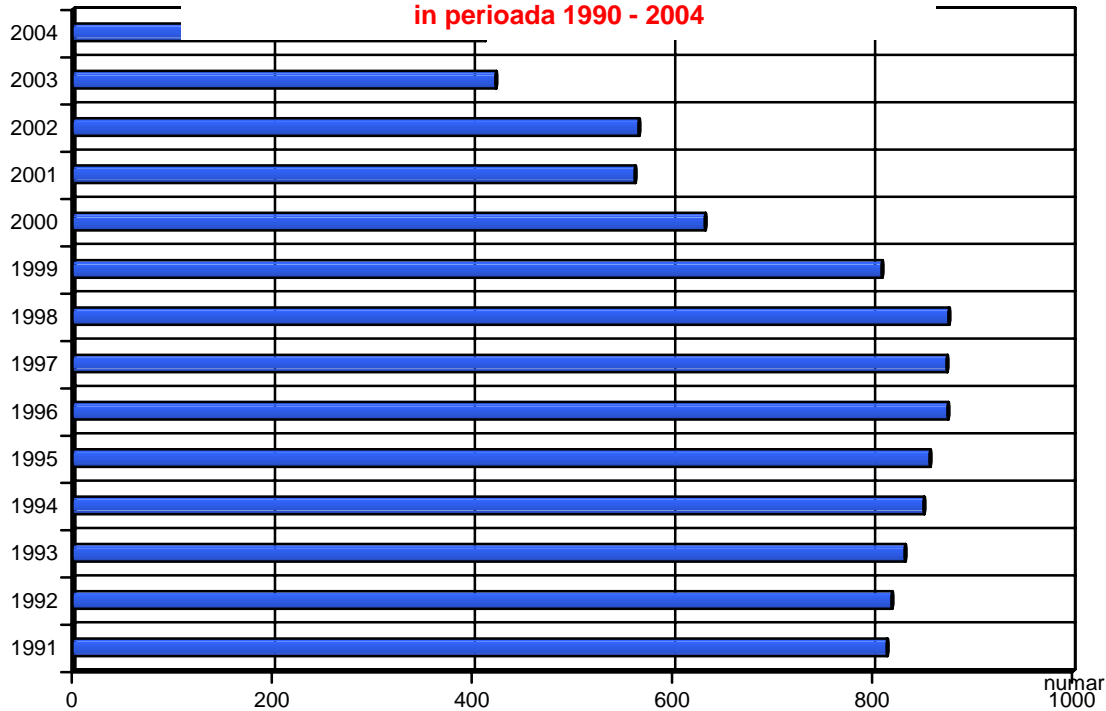
Baza materială a învățământului liceal în anul școlar 2004/2005 cuprinde pe lângă cele 1278 săli de clasă, 293 laboratoare, 154 ateliere, 46 săli de gimnastică și 53 terenuri sportive amenajate, 1 bazin înot, 2149 calculatoare (din care 1338 conectate la internet).

Comparativ cu anul 1990/1991, în anul 2004/2005 s-au înregistrat creșteri la numărul sălilor de clasă (+549), la laboratoarele școlare (+51) și la numărul sălilor de gimnastică (+63) și scăderi la atelierele școlare (-147).

**Învățământul de toate gradele în anii școlari/universitari
1990/1991-2004/2005**

Anii	Unități de învățământ	Copii, elevi și studenți înscriși	Personal didactic
A	1	2	3
1990-1991	797	163932	9037
1991-1992	819	153787	9020
1992-1993	819	150595	9467
1993-1994	832	146900	9737
1994-1995	851	148025	10159
1995-1996	857	150464	10588
1996-1997	875	151585	11008
1997-1998	874	151075	11144
1998-1999	876	151103	11209
1999-2000	809	150931	10876
2000-2001	632	152742	10402
2001-2002	562	154299	10679
2002-2003	566	152429	10318
2003-2004	423	151949	9960
2004-2005	412	149611	9958

**Evolutia unitatilor scolare in invatamantul de toate gradele,
in perioada 1990 - 2004**

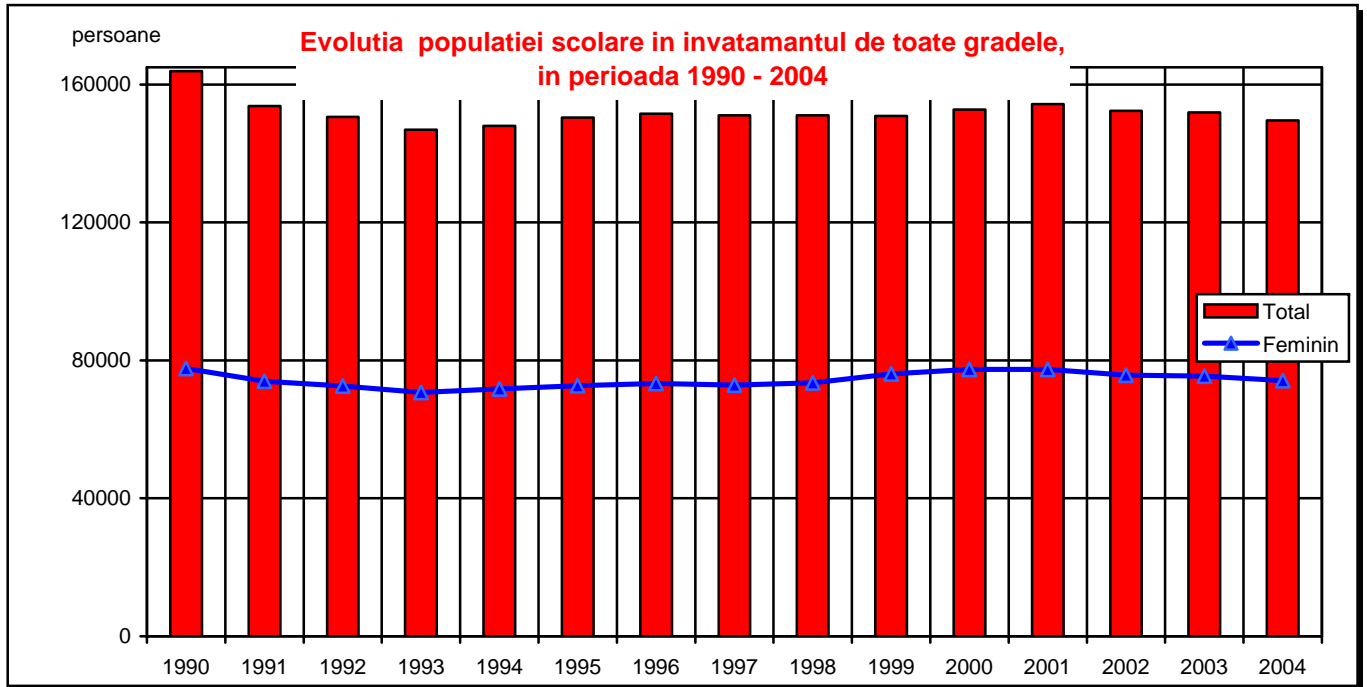
Unitățile de învățământ în anii școlari/universitari 1990/1991 - 2004/2005 pe tipuri de unități

Anii	Învățământul								
	Total	Preșcolar	Primar și gimnazial		Liceal	Arte și meserii și de ucenici	Postliceal de specialitate și de maiștri	Superior	
			Total	Special				Facultăți	Instituții
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1990-1991	797	364	358	4	42	23	9	9	1
1991-1992	819	359	377	5	42	25	15	12	1
1992-1993	819	362	364	4	42	25	25	13	1
1993-1994	832	372	364	4	46	26	23	13	1
1994-1995	851	374	375	5	47	28	26	13	1
1995-1996	857	380	376	4	47	28	25	15	1
1996-1997	875	395	376	4	48	29	26	15	1
1997-1998	874	395	378	4	48	28	23	19	2
1998-1999	876	398	375	5	45	27	27	24	4
1999-2000	809	395	361	5	46	1	2	26	4
2000-2001	632	216	360	5	47	1	4	28	4
2001-2002	562	162	347	5	47	-	2	28	4
2002-2003	566	161	351	5	47	-	3	28	4
2003-2004	423	158	211	4	47	- ¹⁾	3	27	4
2004-2005	412	148	211	4	46	-	3	27	4

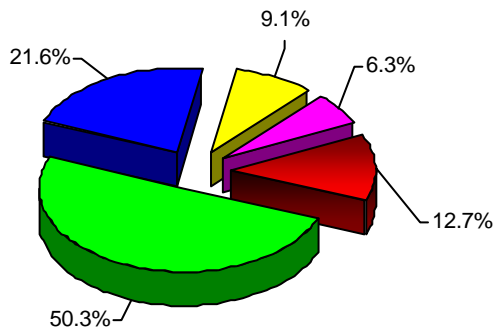
¹⁾ Reforma învățământului a determinat începând cu anul școlar 2003/2004 transformarea școlilor profesionale în școli de arte și meserii și desființarea învățământului de ucenici, acesta funcționând numai pentru promoțiile anterioare.

**Copii, elevi și studenți înscriși în anii școlari/universitari
1990/1991 – 2004/2005 pe tipuri de unități**

Anii	Învățământul							
	Total	Preșcolar	Primar și gimnazial		Liceal	Arte și meserii și de ucenici	Postliceal de specialitate și de maiștri	Superior
			Total	Special pentru copii cu deficiențe				
A	1	2	3	4	5	6	7	8
1990-1991	163932	20889	82534	1160	35347	13829	1005	10328
1991-1992	153787	19830	80630	1135	29406	10408	2166	11347
1992-1993	150595	20545	78614	1141	26931	9037	2479	12989
1993-1994	146900	17920	77497	1186	26826	8137	2113	14407
1994-1995	148025	18934	77182	1256	28205	6857	2026	14821
1995-1996	150464	19002	77097	1097	29954	6469	2495	15447
1996-1997	151585	18911	77662	1033	30188	6018	2915	15891
1997-1998	151075	18507	78646	1042	29109	5805	3052	15956
1998-1999	151103	18694	78483	1155	27019	5275	2940	18692
1999-2000	150931	17821	77085	1134	25867	5545	2690	21923
2000-2001	152742	17814	75306	1005	24634	6510	2927	25551
2001-2002	154299	18060	72802	864	24350	7401	2907	28779
2002-2003	152429	18705	70309	738	24409	8236	2573	28197
2003-2004	151949	19761	68638	481	24510	8147	2346	28547
2004-2005	149611	20509	64897	270	24457	8335	1995	29418

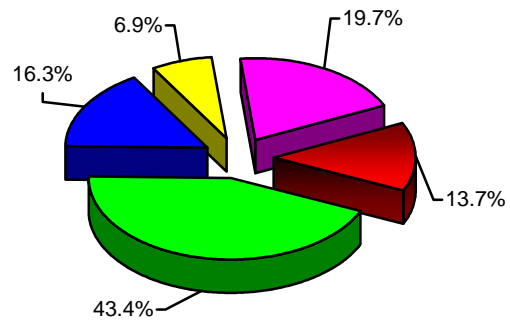

Structura populatiei scolare pe niveluri de instruire in anul 1990/1991

- Prescolar
- Primar si gimnazial
- Liceal
- Profesional si postliceal
- Superior

Structura populatiei scolare pe niveluri de instruire in anul 2004/2005

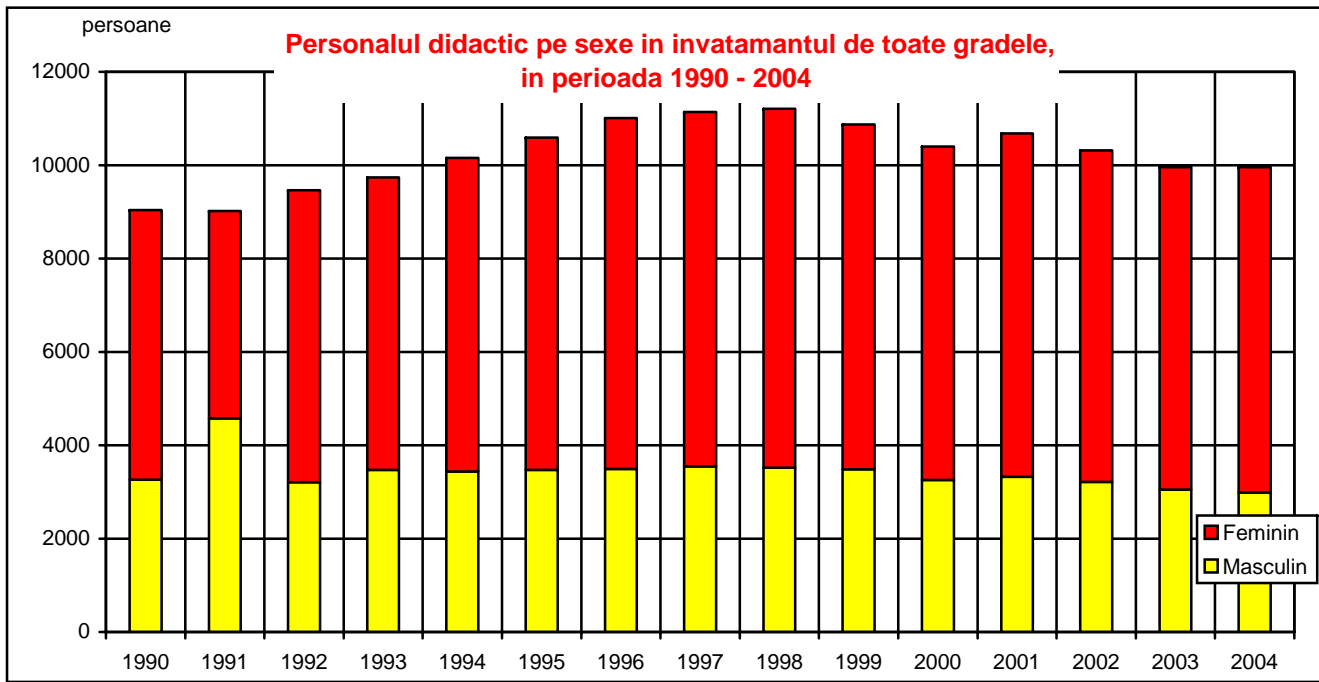

- Prescolar
- Primar si gimnazial
- Liceal
- Arte si meserii si de ucenici, postliceal si de maistri
- Superior

Personalul didactic din învățământ în anii școlari/universitari 1990/1991 – 2004/2005 pe tipuri de unități

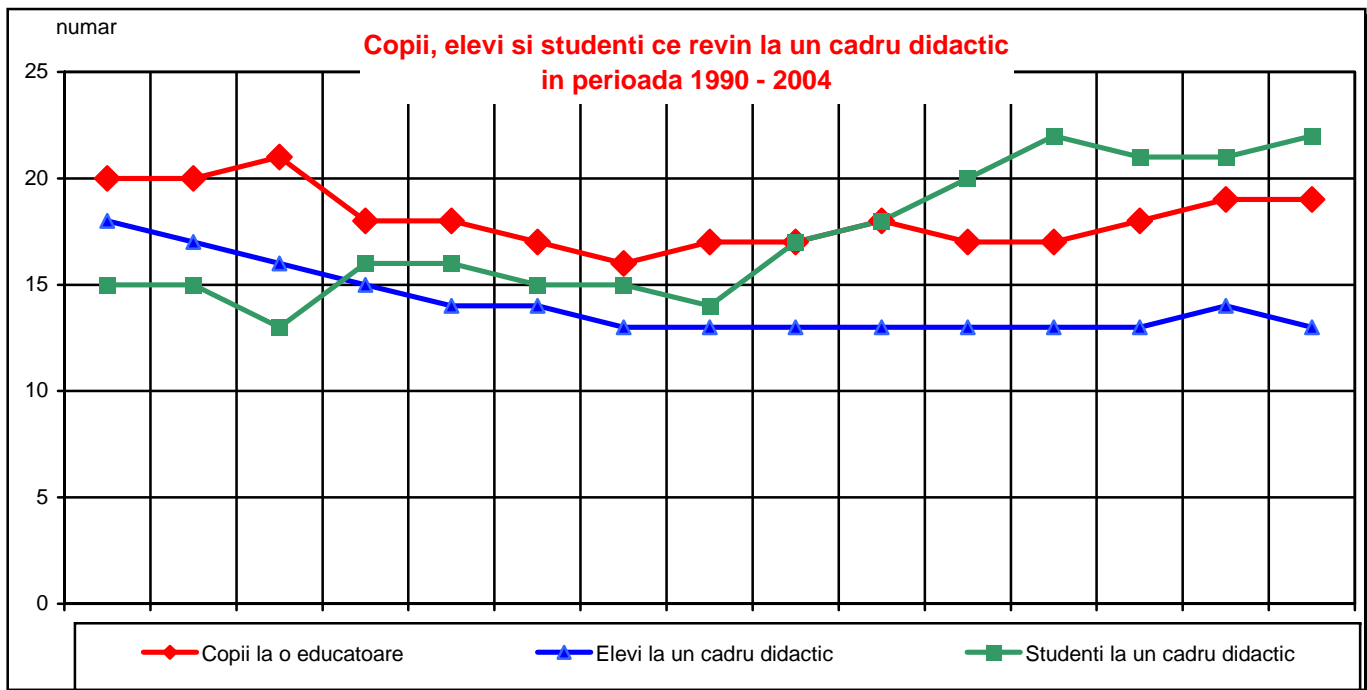
Anii	Învățământul							
	Total	Preșcolar	Primar și gimnazial	Liceal	Arte și meserii și de ucenici	Postliceal de specialitate și de maiștri	Superior	Special pentru copii cu deficiențe
A	1	2	3	4	5	6	7	8
1990-1991	9037	1040	4750	2039	242	21	692	253
1991-1992	9020	973	4454	2424	144	-	773	252
1992-1993	9467	990	4647	2438	130	12	989	261
1993-1994	9737	1024	4677	2561	290	26	889	270
1994-1995	10159	1058	4928	2617	245	32	956	323
1995-1996	10588	1123	5085	2878	181	23	1018	280
1996-1997	11008	1152	5360	2941	220	40	1029	266
1997-1998	11144	1080	5378	3048	229	32	1112	265
1998-1999	11209	1117	5354	3170	134	33	1115	286
1999-2000	10876	1015	4974	3199	133	33	1244	278
2000-2001	10402	1025	4946	2902	31	26	1253	219
2001-2002	10679	1043	5187	2920	-	40	1284	205
2002-2003	10318	1054	4983	2698	74	3	1343	163
2003-2004	9960	1035	4922	2488	- ¹⁾	31	1359	125
2004-2005	9958	1085	4961	2457	-	30	1342	83

¹⁾ Reforma învățământului a determinat începând cu anul școlar 2003/2004 transformarea școlilor profesionale în școli de arte și meserii și desființarea învățământului de ucenici, acesta funcționând numai pentru promoțiile anterioare.

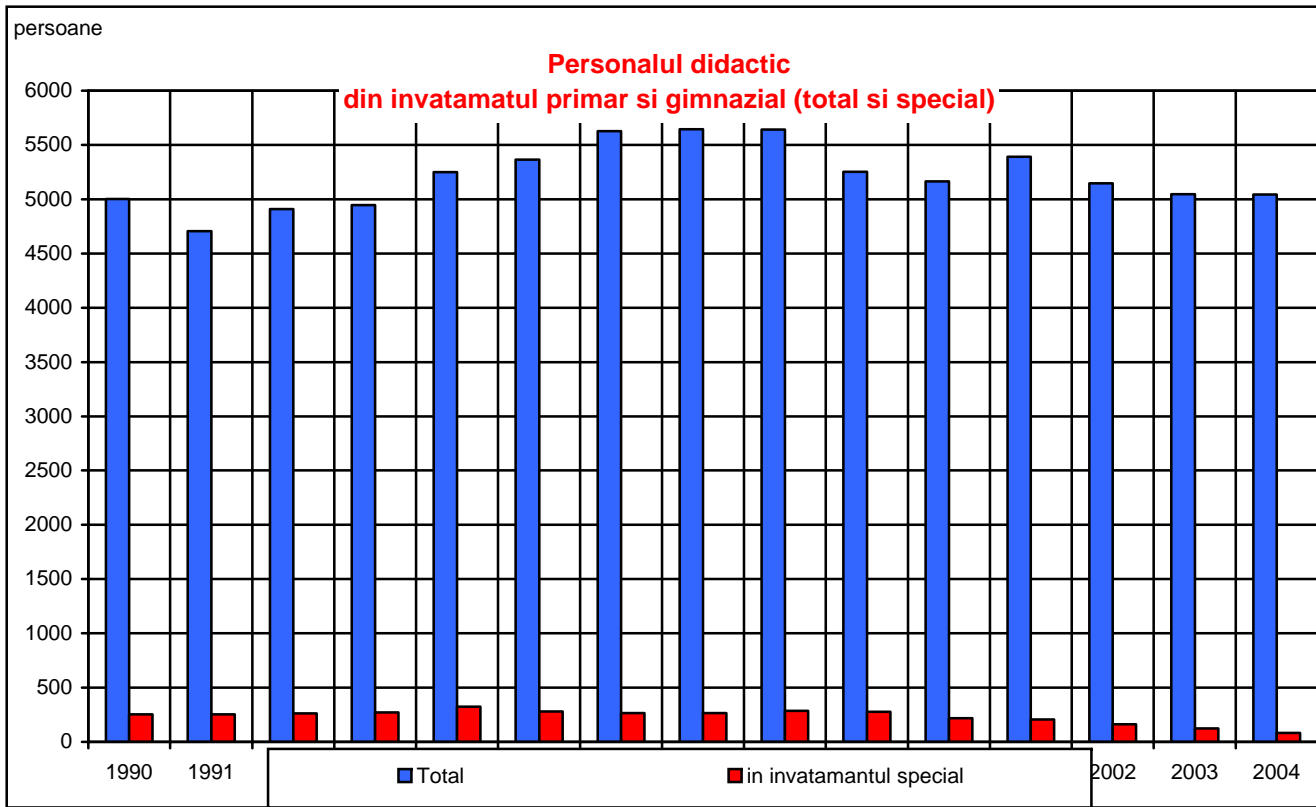
**Copii, elevi și studenți înscriși în anii școlari/universitari
1990/1991-2004/2005 ce revin la un cadru didactic**

Anii	Copii	Personal didactic	Copii la un personal didactic	Elevi	Cadre didactice	Elevi la un cadru didactic	Studenți	Cadre didactice	Studenți la un cadru didactic
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1990-1991	20889	1040	20	132715	7305	18	10328	692	15
1991-1992	19830	973	20	122610	7274	17	11347	773	15
1992-1993	20545	990	21	117061	7488	16	12989	989	13
1993-1994	17920	1024	18	114573	7824	15	14407	889	16
1994-1995	18934	1058	18	114270	8145	14	14821	956	16
1995-1996	19002	1123	17	116015	8447	14	15447	1018	15
1996-1997	18911	1152	16	116783	8827	13	15891	1029	15
1997-1998	18507	1080	17	116612	8952	13	15956	1112	14
1998-1999	18694	1117	17	113717	8977	13	18692	1115	17
1999-2000	17821	1015	18	111187	8617	13	21923	1244	18
2000-2001	17814	1025	17	109377	8124	13	25551	1253	20
2001-2002	18060	1043	17	107460	8352	13	28779	1284	22
2002-2003	18705	1054	18	105527	7921	13	28197	1343	21
2003-2004	19761	1035	19	103641	7566	14	28547	1359	21
2004-2005	20509	1085	19	99684	7531	13	29418	1342	22

Învățământul special, primar și gimnazial pentru copii cu deficiențe, în anii școlari 1990/1991 - 2004/2005

Aanii	Unități de învățământ	Elevi înscriși	Personal didactic
A	1	2	3
1990-1991	4	1160	253
1991-1992	5	1135	252
1992-1993	4	1141	261
1993-1994	4	1186	270
1994-1995	5	1256	323
1995-1996	4	1097	280
1996-1997	4	1033	266
1997-1998	4	1042	265
1998-1999	5	1155	286
1999-2000	5	1134	278
2000-2001	5	1005	219
2001-2002	5	864	205
2002-2003	5	738	163
2003-2004	4	481	125
2004-2005	4	270	83

Numărul de licee pe tipuri în anii școlari 1990/1991 – 1997/1998

	1990/ 1991	1991/ 1992	1992/ 1993	1993/ 1994	1994/ 1995	1995/ 1996	1996/ 1997	1997/ 1998
A	1	2	3	4	5	6	7	8
LICEE - TOTAL	42	42	42	46	47	47	48	48
Licee teoretice	16	16	16	15	15	15	15	15
Licee industriale	13	13	13	17	18	18	18	18
Licee agricole	7	7	7	7	7	7	7	7
Licee sanitare	1	1	1	-	-	-	-	-
Licee economice , administrative și de servicii	1	1	1	1	1	1	1	1
Licee de informatică	-	-	-	1	1	1	1	1
Școli normale	1	1	1	1	1	1	1	1
Licee de artă	1	1	1	1	-	1	1	1
Licee cu profil sportiv	-	-	-	-	-	-	1	1
Licee militare	1	1	1	1	1	1	1	1
Seminarii teologice	1	1	1	2	2	2	2	2
Licee de muzică	-	-	-	-	1	-	-	-

Numărul de licee pe tipuri în anii școlari 1998/1999 – 2004/2005

- continuare -

	1998/ 1999	1999/ 2000	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005
A	1	2	3	4	5	6	7
LICEE – TOTAL	45	46	47	47	47	47	46
Licee teoretice	16	16	17	17	17	17	18
din care :							
* Licee de informatică	1	-	-	-	-	-	-
Licee cu profil tehnic	18	19	19	19	19	19	17
Licee agricole și silvice	5	5	5	5	5	5	5
Licee cu profil economic, administrativ și de servicii	1	1	1	1	1	1	1
Licee cu profil pedagogic	1	1	1	1	1	1	1
Licee de artă	1	1	1	1	1	1	1
Licee cu profil sportiv	1	1	1	1	1	1	1
Licee cu profil teologic	2	2	2	2	2	2	2

Elevii înscriși în învățământul liceal în anii școlari 1990/1991 – 1997/1998

	1990/ 1991	1991/ 1992	1992/ 1993	1993/ 1994	1994/ 1995	1995/ 1996	1996/ 1997	1997/ 1998
A	1	2	3	4	5	6	7	8
ELEVI ÎNSCRIȘI - TOTAL	35347	29406	26931	26826	28205	29954	30188	29109
Licee teoretice	6041	7501	8755	9232	9592	10388	10756	10271
Licee industriale	20593	14192	10586	9337	9868	10599	10625	10171
Licee agricole	4733	2802	1816	1502	1579	1720	1688	1618
Licee sanitare	488	341	235	79	-	-	-	-
Licee economice , administrative și de servicii	1741	1679	1991	2262	2301	2250	2208	2241
Licee de informatică	389	1018	1565	2110	2458	2549	2554	2562
Școli normale	251	358	450	548	563	597	548	545
Licee de artă	170	218	262	301	216	343	340	320
Licee cu profil sportiv	165	403	317	464	484	480	487	500
Licee militare	516	514	521	525	497	492	452	393
Seminarii teologice	260	380	412	423	486	476	474	423
Licee speciale pentru deficienți	-	-	21	43	48	60	56	65
Licee de muzică	-	-	-	-	113	-	-	-

Elevii înscriși în învățământul liceal în anii școlari 1998/1999 – 2004/2005

- continuare -

	1998/ 1999	1999/ 2000	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005
A	1	2	3	4	5	6	7
ELEVI ÎNSCRIȘI - TOTAL	27019	25867	24634	24350	24409	24510	24457
Licee teoretice	12218	11708	11049	10649	10848	10700	10652
din care :							
* Licee de informatică	2473	-	-	-	-	-	-
Licee cu profil tehnic	9401	9088	8459	8986	9291	9825	9735
Licee agricole și silvice	1362	1136	1048	876	735	717	832
Licee cu profil economic, administrativ și de servicii	2287	2199	2287	1958	1637	1412	1388
Licee cu profil pedagogic	548	526	534	539	548	504	519
Licee de artă	271	260	262	269	305	322	324
Licee cu profil sportiv	506	556	603	678	671	642	583
Licee cu profil teologic	360	330	315	350	334	351	361
Licee speciale pentru deficienți	66	64	77	45	40	37	63

Personalul didactic în învățământul liceal în anii școlari 1990/1991 – 1997/1998

	1990/ 1991	1991/ 1992	1992/ 1993	1993/ 1994	1994/ 1995	1995/ 1996	1996/ 1997	1997/ 1998
A	1	2	3	4	5	6	7	8
PERSONAL DIDACTIC								
- TOTAL	2039	2424	2438	2561	2617	2878	2941	3048
Licee teoretice	592	706	795	678	665	688	744	776
Licee industriale	840	1081	1065	1167	1251	1357	1365	1440
Licee agricole	283	211	222	200	222	267	249	248
Licee sanitare	22	25	26	-	-	-	-	-
Licee economice , administrative și de servicii	77	101	118	137	124	120	139	137
Licee de informatică	-	-	-	65	67	78	73	67
Școli normale	96	132	56	119	91	136	112	112
Licee de artă	82	112	95	116	-	145	138	140
Licee cu profil sportiv	-	-	-	-	-	-	16	47
Licee militare	36	45	45	38	36	43	43	37
Seminarii teologice	11	11	16	32	45	44	49	44
Licee speciale pentru deficienți	-	-	-	9	6	-	13	-
Licee de muzică	-	-	-	-	110	-	-	-

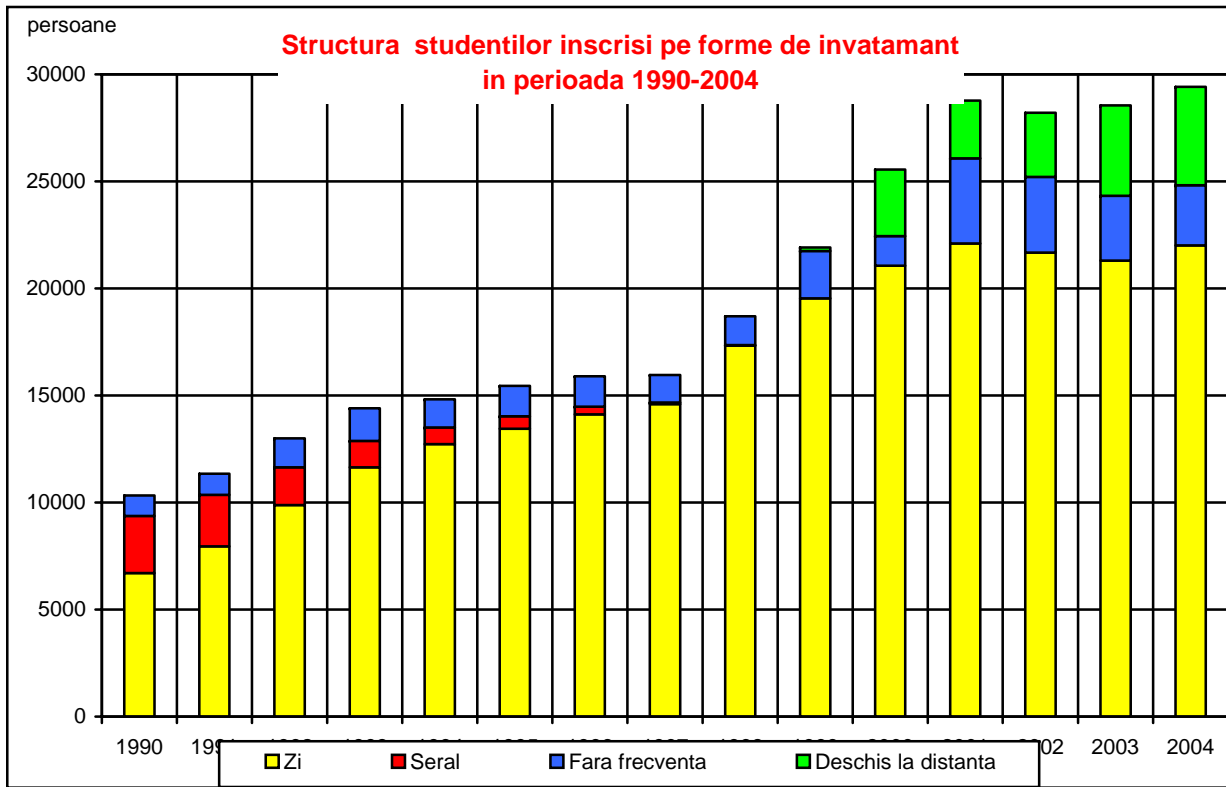
**Personalul didactic în învățământul liceal în anii școlari
1998/1999 – 2004/2005**

- continuare -

	1998/ 1999	1999/ 2000	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005
A	1	2	3	4	5	6	
PERSONAL DIDACTIC - TOTAL	3170	3199	2902	2920	2698	2488	2457
Licee teoretice	872	876	879	834	749	693	761
din care :							
* Licee de informatică	70	-	-	-	-	-	-
Licee cu profil tehnic	1571	1589	1464	1492	1444	1293	1218
Licee agricole și silvice	236	226	217	220	179	176	172
Licee cu profil economic, administrativ și de servicii	132	136	131	143	145	151	142
Licee cu profil pedagogic	123	135	91	110	85	84	75
Licee de artă	132	124	63	62	45	38	35
Licee cu profil sportiv	59	70	24	23	19	22	23
Licee cu profil teologic	45	43	33	36	32	31	31

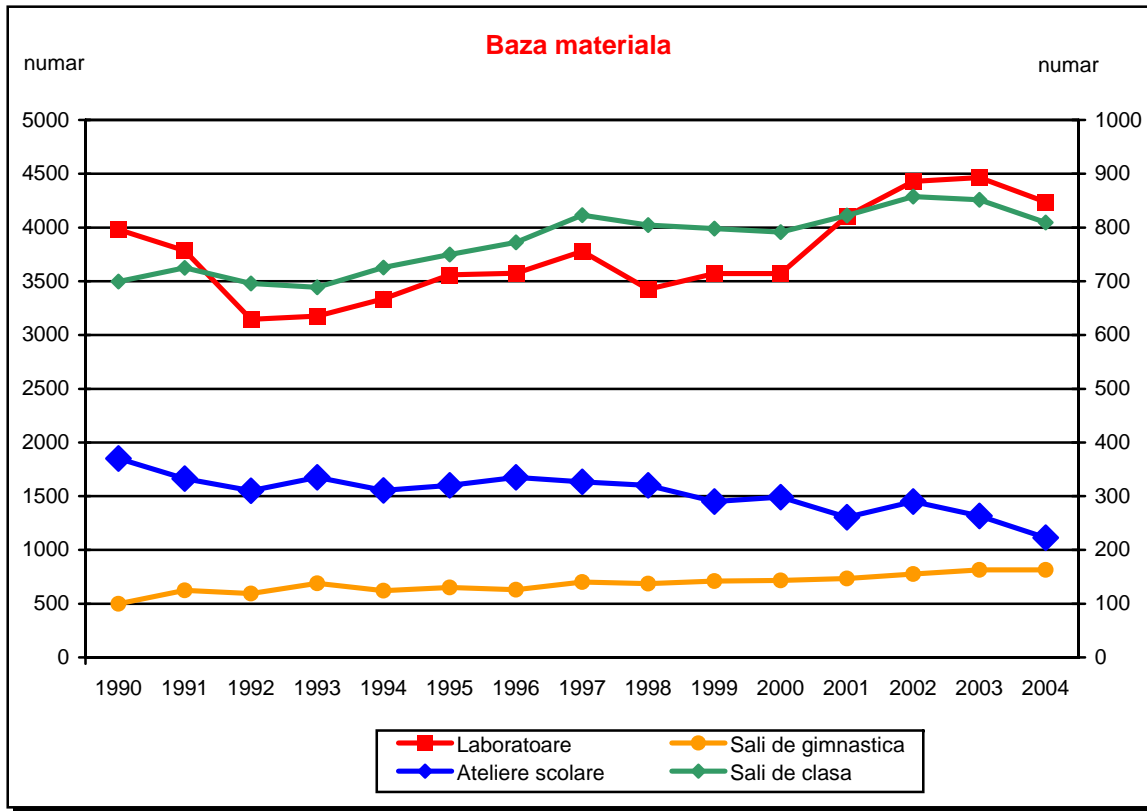
**Studenți înscriși în anii universitari
1990/1991 – 2004/2005 pe sexe și forme de învățământ**

Anii	Total	Din care feminin:	Forme de învățământ			
			De zi	Seral	Fără frecvență	Deschis la distanță
A	1	2	3	4	5	6
1990-1991	10328	5152	6712	2659	957	-
1991-1992	11347	5705	7944	2408	995	-
1992-1993	12989	6524	9879	1774	1336	-
1993-1994	14407	7232	11648	1225	1534	-
1994-1995	14821	7450	12724	774	1323	-
1995-1996	15447	7688	13445	581	1421	-
1996-1997	15891	8016	14112	371	1408	-
1997-1998	15956	7906	14599	68	1289	-
1998-1999	18692	9432	17320	26	1346	-
1999-2000	21923	11469	19541	-	2205	177
2000-2001	25551	14036	21067	-	1375	3109
2001-2002	28779	16132	22093	-	3984	2702
2002-2003	28197	15118	21682	-	3531	2984
2003-2004	28547	15324	21307	-	3014	4226
2004-2005	29418	15462	22011	-	2809	4598

**Baza materială a învățământului, în anii școlari
1990/1991 – 2004/2005**

Anii	Săli de clasă	Laboratoare școlare	Săli de gimnastică	Ateliere școlare
A	1	2	3	4
1990-1991	3497	796	100	370
1991-1992	3625	757	125	333
1992-1993	3478	629	119	310
1993-1994	3442	635	138	335
1994-1995	3628	667	124	311
1995-1996	3749	712	130	320
1996-1997	3861	715	126	335
1997-1998	4115	756	140	327
1998-1999	4023	685	137	320
1999-2000	3989	714	142	290
2000-2001	3957	714	143	298
2001-2002	4111	821	147	261
2002-2003	4287	886	155	290
2003-2004	4258	893	163	263
2004-2005	4046	847	163	223

NOTE EXPLICATIVE

Datele privind învățământul (rețeaua unităților școlare, copii în grădinițe, elevi, studenți, personal didactic) se referă la: învățământul preșcolar, învățământul primar (clasele I-IV), învățământul gimnazial (clasele V-VIII), învățământul special pentru copii cu deficiențe (clasele I-VIII), învățământul liceal, învățământul profesional și complementar sau de ucenici, învățământul tehnic de maiștri învățământul postliceal de specialitate și învățământul superior (institute, universități). Datele statistice cuprind și învățământul superior din instituții private.

Profilurile, meseriile și specializările în care se pregătesc elevii și studenții sunt stabilite conform legislației în vigoare referitoare la organizarea și funcționarea învățământului în România și pe baza “Nomenclatorului profilurilor, meseriilor și specializărilor” întocmit de Institutul Național de Statistică împreună cu Ministerul Educației Naționale.

Datele statistice privind învățământul universitar (numărul facultăților, studenților înscriși, absolvenții și personalul didactic) se referă și la învățământul superior de scurtă durată (colegii), precum și la studenții străini care studiază în România; nu sunt înregistrate date statistice pentru studenții români care studiază în străinătate.

Personalul didactic reprezintă persoanele fizice (educatori, învățători, profesori, asistenți universitari,

lectori, conferențieri, etc.) înscriși în “Ștatele de funcțiuni” ale unităților raportoare; fiecare cadru didactic este înregistrat o singură dată (la unitatea la care are cartea de muncă). Sunt incluși și maiștrii instructori, care desfășoară activitate instructiv-educativă în sistemul de învățământ.

Gradul de cuprindere pentru grupa de vârstă ”19-23 ani și peste” cuprinde și învățământul superior din instituțiile private.

PROIECTUL PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL RURAL ÎN JUDEȚUL DOLJ

Proiectul pentru Învățământul Rural asigură copiilor din mediul rural:

- profesori mai bine pregătiți;
- materiale didactice și carte școlară;
- condiții civilizate în școală: apă, căldură, grupuri sanitare, mobilier școlar;
- șansa unei finanțări pentru școală.

Învățământul românesc în mediul rural

În contextul transformărilor care au caracterizat societatea românească în ultimul deceniu și jumătate, reforma sistemului educațional ocupă un loc aparte: prin dinamică și cuprindere, ea a devansat majoritatea reformelor sectoriale, beneficiind de o importantă mobilizare de resurse umane și financiare în interior, iar pe plan extern de surse obținute prin proiecte ale Băncii Mondiale și programe Phare.

Cu excepția unor măsuri specifice (de exemplu reabilitarea de școli, facilitarea transportului pentru elevii din satele îndepărtate, comasarea unor școli, racordarea școlilor rurale la sistemul ROEDUNET, dotarea bibliotecilor școlare etc.), nu au existat programe de dezvoltare de ansamblu și prioritară pentru învățământul rural. Aceasta a dus la apariția unor efecte secundare ale reformei, care au afectat echitatea și au accentuat distanța care există între mediul rural și mediul

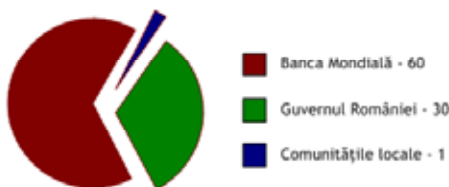
urban, discrepanțele dintre elevii din mediul urban și mediul rural, între ratele participării, ale absolvirii, ale urmării ciclurilor superioare de învățământ, ca să nu mai vorbim de discrepanțe în ceea ce privește condițiile materiale în general și cele privind desfășurarea procesului didactic.

Când vorbim de o asemenea intervenție în învățământul rural, memoria noastră culturală atașează din punct de vedere al semnificației sale sociale două imagini definitorii. Prima este aceea a dascălului de la țara, apostolul neamului, cel care educă nu doar copii, dar este și un educator al comunității și un lider al acesteia. El dă dovadă de sacrificiu, de patriotism, de dragoste de oameni și de credință în misiunea sa. A doua imagine este aceea a copiilor de la țara, cei care pleacă la oraș să învețe carte, la îndemnul dascălului și cu sacrificiul părinților și care reușesc în viață, în cultură, în politică. Mai seamănă aceste imagini tradiționale cu situația de acum? Trebuie ele restaurate, readuse în realitate sau trebuie să ne îndreptăm spre altceva?

Proiectul pentru Învățământul Rural se îndepărtează puternic de aceste imagini. El nu este un proiect de reruralizare a învățământului în secolul XXI, ci un proiect de dezvoltare a acestuia, de aducere la nivelul cerințelor societății contemporane.

Valoarea Proiectului, Sursele de finanțare

Finanțarea Proiectului pentru Învățământul Rural
(milioane USD)

Perioada de derulare 2003 – 2009

Scopul și obiectivele generale

Îmbunătățirea accesului la o educație de calitate pentru elevii din mediul rural exprimată prin rezultate școlare mai bune la testele naționale, precum și printr-un procent mai mare de promovabilitate, absolvire și înscriere în cicluri superioare de învățământ.

Obiectivele educaționale

- Îmbunătățirea activităților de predare-învățare în școlile din mediul rural;
- Pregătirea profesională a cadrelor didactice din mediul rural prin activități desfășurate în școală;
- Crearea de posibilități de pregătire profesională pentru cadrele didactice din mediul rural;
- Asigurarea condițiilor minime de funcționare a școlilor din mediul rural;
- Asigurarea materialelor didactice necesare școlilor din mediul rural;
- Îmbunătățirea relațiilor dintre școală și comunitatea locală;
- Întărirea capacității de monitorizare, evaluare și elaborare de politici prin crearea Bazei Naționale de Date privind Educația (BNDE), elaborarea indicatorilor naționali ai educației și realizarea evaluării naționale a învățământului obligatoriu.

Pornind de la obiectivele sale, Proiectul este structurat pe patru componente, astfel:

COMPONENTA I - ÎMBUNĂTĂȚIREA ACTIVITĂȚILOR DE PREDARE-ÎNVĂȚARE ÎN ȘCOLILE DIN MEDIUL RURAL

Obiectivul acestei componente este de a dezvolta competențele profesionale ale profesorilor din mediul rural și

de a îmbunătăți condițiile desfășurării procesului de învățământ în școlile din mediul rural. Întrucât condițiile în care se desfășoară procesul de învățământ au un efect semnificativ asupra rezultatelor obținute de elevi, această componentă va avea în vedere profesorii, manualele și mijloacele de învățământ, precum și utilitățile școlare. În cadrul acestei componente, se vor implementa următoarele subcomponente:

- Subcomponenta 1.1 – Dezvoltare profesională pentru cadrele didactice din mediul rural pe baza activității proprii desfășurate în școală;
- Subcomponenta 1.2 – Oportunități de pregătire profesională pentru cadrele didactice din mediul rural;
- Subcomponenta 1.3 – Condiții minime de funcționare pentru școlile din mediul rural;
- Subcomponenta 1.4 – Mijloace de învățământ pentru școlile din mediul rural.

Subcomponenta 1.1 - Dezvoltare profesională pentru cadrele didactice din mediul rural pe baza activității proprii desfășurate în școală

Obiectivul acestei subcomponente este obținerea de schimbări conceptuale și practice în procesul de didactic, de predare-învățare. Cadrele didactice vor avea un acces mai bun la metode, materiale și oportunități de formare printr-un program de dezvoltare profesională oferit la nivelul fiecărei școli.

Astfel, școlile dintr-o comună vor fi grupate într-un cluster, programul de formare fiind oferit tuturor cadrelor didactice din cadrul cluster-ului, inclusiv cadrelor didactice necalificate sau care nu au o calificare corespunzătoare, de către doi mentori, ajutați de formatori de specialitate, acolo unde este nevoie. Activitățile de dezvoltare profesională se vor desfășura, de obicei, în școala de centru sau, după caz, în oricare dintre școlile din cluster, pe o perioadă de 10 – 14 zile. Pentru

implementarea programului de dezvoltare profesională, la nivelul fiecărui județ, proiectul va asigura Centre Mobile de Resurse (CMR), dotate cu toate mijloacele necesare unui proces eficient de dezvoltare profesională. CMR le vor permite mentorilor să viziteze școlile și să realizeze activități de formare și mentorat pe baza unui curriculum care cuprinde mai multe module de curs.

Formarea și mentoratul profesional vor stimula cadrele didactice în direcția inovației și vor constitui un sprijin direct pentru ceea ce aceștia încearcă să realizeze la clasă.

În cadrul acestei subcomponente programul oferă o suită de acțiuni de formare care să ridice nivelul de pregătire al profesorilor/învățătorilor, din perspectiva unei viziuni didactice moderne, centrate pe nevoile elevilor. În acest sens au fost angajați 3 MENTORI - la nivelul județului DOLJ - care vor pune la dispoziția TUTUROR cadrelor didactice din mediul rural 10 module de formare (4 comune - obligatorii și 6 specifice - cu caracter opțional, la alegere 1-2 din ele). Aceste module sunt:

- I. Module generale: „Facilitarea învățării interactive a elevilor”, „Să ne cunoaștem elevii”, „Evaluarea rezultatelor elevilor”, „Adaptarea curriculum-ului la contextul rural”.
- II. Module specifice: „Utilizarea calculatorului”, „Lectura recuperatorie”, „Matematica recuperatorie”, „Limba română ca limbă a doua”, „Învățământul simultan”, „Management educațional - pentru directori”.

Astfel, programul răspunde foarte aplicat și pragmatic necesităților de dezvoltare ale fiecărei comunități educaționale.

Programul este implementat de către **mentori** la nivelul fiecărui județ, rolul acestora fiind de a face analiza nevoilor de formare la nivel de comună, de a livra cursuri de

formare directă, de a asista la distanță și direct participanții în vederea aplicării și aprofundării achizițiilor în cadrul modulelor parcurse și de a evalua rezultatele formării. Aceștia au la dispoziție pentru deplasarea în fiecare comună un centru mobil de resurse (mașină 4x4 SUBARU FORRESTER) dotat cu mijloace moderne de predare – învățare (laptop, videoproiector, etc).

- În județul DOLJ, în semestrul II, anul școlar 2004-2005 au participat la această activitate – urmând ca în decursul celor 6 ani de derulare a proiectului să fie cuprinse toate școlile din mediul rural – cadrele didactice din comunele: Pielești, Castranova, Maglavit, Podari, Vârvoru de Jos, Radovan, Coșoveni.
- În semestrul I anul școlar 2005-2006 beneficiază de aceste cursuri cadrele didactice din comunele: Coțofenii din Dos, Scaiești, Braloștița, Argetoaia, Secu, Grecești, Cernătești, Predești, Pleșoiu, Sopot, Gogoșu.

De asemenea, proiectul a asigurat dotarea unor Centre Fixe de Resurse în toate școlile în care a avut loc procesul de comasare și care au fost dotate cu mijloace de transport. La aceste centre au acces atât cadrele didactice, cât și elevii. Abordarea dezvoltării profesionale va pune accentul pe activitatea de îndrumare a cadrelor didactice care vor căuta în mod activ soluții la probleme. Acest lucru le va întări sentimentul de posesori ai unor noi metode de predare și le va perfecționa aptitudinile profesionale.

- În județul Dolj centrele de resurse fixe sunt stabilite în școlile: Școala cu clasele I-VIII Brabova, Școala cu clasele I-VIII Drăgotesti, Școala cu clasele I-VIII Cernătești, Școala cu clasele I-VIII Terpezița, Școala cu clasele I-VIII Vârvoru de Jos, Școala cu clasele I-VIII Balota de Jos, Școala cu clasele I-VIII Nr 2 Pielești-Pârșani, Școala cu clasele I-VIII Beloț-Sopot.

Activitatea de dezvoltare profesională se va concentra asupra nevoilor de formare, așa cum sunt acestea percepute de cadrele didactice folosindu-se lucrul în echipe și discuțiile între profesori ori de câte ori este cazul. De asemenea, pentru parcurgerea modulelor de formare, profesorii vor primi credite pe care le vor utiliza pentru îndeplinirea cerințelor de dezvoltare profesională stabilite prin documentele MEdC.

Subcomponenta 1.2 - Oportunități de dezvoltare în carieră pentru cadrele didactice din mediul rural

Obiectivul general al acestei subcomponente este de a sprijini cadrele didactice din aria învățământului obligatoriu, ce activează în mediul rural, în obținerea calificării profesionale necesare, prin intermediul unui program de Învățământ Deschis la Distanță(IDD). În mod specific, în vederea atingerii acestui obiectiv general, vor fi abordate următoarele direcții de acțiune:

- i. elaborarea unui nou program de IDD, care să corespundă tipurilor de învățare, cerințelor, intereselor, experienței și aspirațiilor cadrelor didactice din mediul rural;
- ii. crearea cadrului legal și academic, necesar pentru recunoașterea diplomei acordate la absolvirea programului;
- iii. pregătirea a aproximativ 4.000 de cadre didactice participante din mediul rural, în vederea obținerii calificării profesionale corespunzătoare;
- iv. dezvoltarea relațiilor de cooperare între învățământul preuniversitar și cel universitar.

Grupul țintă cărui i se adresează subcomponenta 1.2 este alcătuit din cadre didactice necalificate făcând parte din următoarele categorii:

- i. cadre didactice cu diploma universitară, dar care predau alte discipline decât cele pentru care sunt calificate prin pregătirea universitară;
- ii. Absolvenți de învățământ superior care au cunoștințe de specialitate, dar nu au pregătire pedagogică (de exemplu: ingineri, specialiști în administrație și agricultură);
- iii. Absolvenți de învățământ liceal, care nu au calificarea și pregătirea necesare pentru a preda la clasele primare (clasele I-IV).

În vederea selectării cadrelor didactice pentru participarea la programul de calificare, au fost stabilite următoarele criterii de eligibilitate:

- i. să fi predat minimum doi ani, din ultimii trei, într-o școală din mediul rural;
- ii. să aibă domiciliul în mediul rural;
- iii. să aibă maxim 50 de ani;
- iv. dacă sunt titulari, să fie de acord cu semnarea unui contract prin care se obligă ca după absolvirea programului de calificare să predea cel puțin încă 4 ani într-o școală din mediul rural, iar dacă nu sunt titulari să se prezinte la următoarea sesiune de concurs, pentru ocuparea unui post în învățământ și să predea cel puțin încă 4 ani într-o școală din mediul rural.

Beneficiile absolvirii programului de pregătire și obligațiile participanților sunt:

- i. Calificare (cunoștințe, aptitudini și competențe noi);
- ii. Oportunități sporite de a obține titularizarea;
- iii. MEC va prevedea măsuri care vor acorda participantului posibilitatea de a beneficia de un post într-o școală din mediul rural pe durata programului, atâta timp cât profesorii participa la program și

- ulterior după ce aceștia au absolvit cu succes programul;
- iv. Majorarea salariului conform legislației române în vigoare, pe măsura absolvirii etapelor programului de pregătire;
 - v. Câștigarea unui nou statut în cadrul comunității din care face parte participantul.

Pe parcursul programului de pregătire, cursantii vor beneficia de o bursă pentru acoperirea cheltuielilor programului de formare.

Design-ul programelor de formare se va baza pe cunoștințele, abilitățile și competențele stipulate de standardele profesionale ale profesorilor, aprobate de MEDC. Se va aplica același program de pregătire IDD, astfel încât participanții să beneficieze de un program recunoscut la nivel național. Standardele profesionale vor sta la baza dezvoltării cadrului curricular, care va conține în mod explicit obiectivele teoretice și aplicative ale programului de formare.

S-a realizat un program de cursuri IDD modern, axat pe necesitățile concrete de formare existente. Subiectele abordate de programul de pregătire trebuie să fie relevante din punctul de vedere al necesităților de formare ale participanților. Pe lângă conținutul tradițional, se vor avea în vedere și module specifice procesului de predare / învățare din mediul rural, precum predarea la clase simultane sau abordarea dintr-o perspectivă comunitară a activității școlare.

Materialele didactice realizate au pus cu precădere accent pe studiul individual, fapt care, de altfel, caracterizează învățământul la distanță. Acestea vor fi proiectate astfel încât chiar și cadrele didactice care provin din localități izolate să aibă acces la program. Cursurile vor fi dezvoltate computerizat, vor fi difuzate prin Internet, pe CD-ROM, pentru participanții care au acces și știu să utilizeze

computerul, dar care nu au acces la Internet dar și sub forma de materiale tipărite.

Elementele procesului de învățare sunt:

- i. Materiale tiparite, pe CD-ROM și pe Internet, la dispoziția tuturor participanților;
- ii. Discutarea directă a materialelor de curs, periodic, de către profesorii din aceeași arie locală;
- iii. Întâlniri de grup facilitate de tutori;
- iv. Întâlniri mai puțin frecvente ale unor grupuri mai mari de participanți (1-2 ori / semestru) la un sediu central, cu un cadru didactic universitar, în vederea oferirii de informații suplimentare și răspunsuri la eventualele întrebări;
- v. Disponibilitatea la cerere prin telefon sau Internet a tutorilor și profesorilor pentru toți participanții, precum și a profesorilor pentru tutori.

Absolvenții programelor de formare vor primi, după caz, diploma de reconversie profesională, diploma de studii superioare de scurtă durată sau certificat de absolvire a modulului psiho-pedagogic. Astfel, se va realiza nu numai o îmbunătățire semnificativă a activităților de predare / învățare în școlile din mediul rural, dar cadrele didactice vor avea și posibilitatea formală de a promova în cariera profesională.

În județul Dolj, înscrierile cadrelor didactice pentru participarea la aceste cursuri gratuite, în cadrul universităților, cu începere în anul universitar 2005-2006 s-au terminat pe data de 10 Octombrie 2005, urmând o altă perioadă de înscriere în anul 2006.

Subcomponenta 1.3 - Condiții minime de funcționare pentru școlile din mediul rural

Obiective:

Executarea a circa 4.500 de obiective de investiții, în vederea asigurării condițiilor minime igienico-sanitare pentru 1.500 de unități din învățământul preuniversitar amplasate în

zonele rurale sărace, precum și dotarea acestora cu mobilier adecvat. Beneficiarii direcți ai proiectului: aproximativ 218.000 elevi și profesori.

Obiective educaționale:

- îmbunătățirea condițiilor de învățământ;
- creșterea capacității instituționale;
- asigurarea de condiții minime de funcționare pentru școlile din zonele rurale sărace.

Obiective de investiție:

- asigurarea alimentării cu apă potabilă;
- realizarea de grupuri sanitare;
- asigurarea încălzirii și iluminatului;
- dotarea cu mobilier școlar.

În județul Dolj au existat următorii beneficiari:

- Școala cu clasele I-IV MÂRZA
- Școala cu clasele I-IV POPÂNZĂLEȘTI
- Școala cu clasele I-IV PLOȘOR
- Școala cu clasele I-IV RAIEȚI SADOVA
- Școala cu clasele I-VIII MAGLAVIT
- Școala cu clasele I-VIII BREASTA
- Școala cu clasele I-VIII NEGOI
- Școala cu clasele I-VIII LIȘTEAVA
- Școala cu clasele I-VIII OSTROVENI
- Școala cu clasele I-VIII BISTREȚ
- Școala cu clasele I-VIII TERPEZIȚA
- Școala cu clasele I-VIII SALCIA
- Școala cu clasele I-VIII SECU

Subcomponenta 1.4 - Mijloace de învățământ pentru școlile din mediul rural

Obiectivul general al acestei subcomponente este asigurarea accesului elevilor din mediul rural la mijloace didactice de baza pentru învățământul obligatoriu. De

asemenea, aceasta subcomponentă are în vedere și creșterea eficienței depozitelor de carte și mijloace de învățământ de pe lângă Inspectoratele Școlare Județene, prin dotarea lor cu unele echipamente necesare (calculator, imprimantă, copiator, fax, cărucior transportor).

Beneficiarii acestui proiect vor fi elevii și cadrele didactice din aproximativ 8000 de școli cu clase I-IV și 4000 de școli cu clase V-VIII, din 33 de județe ale României (au fost excluse 8 județe care au beneficiat de o dotare similară prin Proiectul Pilot de Educație Rurală: Botoșani, Buzău, Constanța, Gorj, Harghita, Maramureș, Olt și Sibiu). Aceste școli vor fi dotate cu un standard minim de mijloace didactice, în limita unei sume alocate pe școală.

Mijloace didactice includ două categorii de produse care contribuie în mod complementar la atingerea obiectivelor și competențelor specifice fiecărui nivel de vârstă al elevilor. Ele se împart în mijloace de învățământ și materiale tipărite.

Mijloacele de învățământ au fost grupate în funcție de caracteristicile lor, modalitatea de fabricație și modul de utilizare la clasă, după cum urmează:

- echipament independent,
- seturi pentru experimente demonstrative realizate de către profesor,
- seturi individuale pentru experimente realizate de către elevi,
- materiale grafice (hărți, postere, planșe),
- modele / mulaje (modele anatomice, preparate pentru microscop),
- jocuri educaționale,
- echipament sportiv.

Pe baza acestei clasificări au fost definite pachete de materiale pentru învățământul obligatoriu precum și cel gimnazial. Mijloacele de învățământ selectate au fost incluse

într-un Catalog de Mijloace de Învățământ care a fost distribuit la școli.

COMPONENTA 2 - ÎMBUNĂȚĂȚIREA PARTENERIATULUI COMUNITATE-ȘCOALĂ

Obiective:

- Stimularea școlilor și comunităților locale din mediul rural, în vederea stabilirii unui parteneriat activ pentru îmbunătățirea calității învățământului;
- Acoperirea unor nevoi de dezvoltare pe care le au școlile, prin acordarea de **granturi**;
- Întărirea responsabilității față de performanța școlară, printr-o multiplicare și diversificare a canalelor de comunicare dintre școală, autorități locale și comunitate.

Îmbunătățirea parteneriatului comunitate-școală

Prin intermediul componentei Parteneriat pentru Școala și Comunitate, ne-am propus să sprijinim școlile și comunitățile din mediul rural în vederea îmbunătățirii eficiente a calității învățământului, să încurajăm școlile și autoritățile locale să colaboreze în vederea diagnosticării problemelor, formulării și implementării soluțiilor.

Prin programul de Granturi Școală - Comunitate urmărim:

- i. Să creăm un cadru de colaborare între școlile din mediul rural și comunitatea din care fac parte, care în prezent este slab sau chiar inexistent;
- ii. Să creăm o dinamică internă a școlii, inclusiv comunicarea orizontală și verticală între factorii implicați (directori de școli, cadre didactice, elevi, inspectori, părinți, etc.);
- iii. Să îmbunătățim procesul de învățare-predare;

- iv. Să creștem ratele de absolvire și ratele de trecere de la un ciclu de învățământ la altul;
- v. Să îmbunătățim capacitatea locală de a administra sistemul de învățământ.

Rezultatul final pe care îl dorim este îmbunătățirea accesului elevilor din școlile din mediul rural la un învățământ de calitate.

Ne adresăm tuturor elevilor, cadrelor didactice din școlile situate în mediul rural. De asemenea, Componenta se adresează inspectorilor școlari și comunității locale din comună și/sau satul în care se află școala. Programul va fi aplicat în întreaga țară, în 41 de județe, cuprinzând aproximativ 2.868 de consilii locale și peste 10.500 de școli din mediul rural.

În cadrul Componentei de Granturi Școală-Comunitate, sunt finanțate trei categorii de subproiecte:

- Subproiecte care încurajează participarea elevilor și asigură sprijin elevilor defavorizați. (Exemple de teme de subproiecte: descoperirea lucrului în echipă; dezvoltarea unor metode interactive de învățare; centre de informare și comunicare școlară la nivelul comunității; orientarea elevilor în alegerea carierei; jocul de roluri sociale în comunitate; școala ca centru de cercetare; vizite și excursii tematice; ferme școlare; graădinărit (seră, livada școlii sau grădina botanică a școlii); organizarea de întruniri pe diferite teme; organizarea de tabere de școlare pe timpul verii; competiții sportive).
- Subproiecte care asigură îmbunătățirea activității cadrelor didactice. (Exemple de teme de subproiecte: crearea de tehnici bazate pe joc; elaborarea de noi materiale educaționale; folosirea materialelor audio-video; elaborarea unor ghiduri de lucru pentru meseriile tradiționale; crearea unor spații didactice).

- Subproiecte care întăresc relațiile la nivelul comunității, deschiderea școlii către comunitate și asigurarea micilor reparații ale școlilor. (Exemple de teme de subproiecte: ziua porților deschise; cluburi ale părinților; centre culturale ale comunității; prezentarea comunității în fapte și cifre (monografii, broșuri etc.); sărbătorirea tradițiilor locale; panouri de afișare a activităților școlii și comunității; colaborarea la publicațiile școlii și comunității; postul de radio al școlii; trupa de teatru a școlii și comunității; efectuarea de mici lucrări de reparații a școlilor).

Care sunt structurile locale (la nivelul satului și/sau comunei) care sunt implicate în pregătirea și implementarea unui subproiect educațional în cazul în care școala obține un grant?

La nivel local, în pregătirea și implementarea unui subproiect, dacă școala obține un grant, sunt implicate două structuri/instituții:

1. **Consiliul de Administrație al Școlii (CAS)**

În conformitate cu Legea Învățământului, art. 145, CAS funcționează la nivelul școlilor cu personalitate juridică. Consiliul de Administrație al școlii este alcătuit din 9-15 membri, astfel:

- directorul școlii;
- directorul adjunct al școlii;
- reprezentantul consiliului local;
- reprezentantul primarului;
- reprezentanți ai părinților;
- 1-5 cadre didactice reprezentând toate ciclurile și structurile școlare din unitatea de învățământ;
- reprezentantul agenților economici.

În cadrul Programului GSC, Consiliul de Administrație al Școlii (CAS) beneficiază de asistență în vederea dezvoltării capacității de a elabora Planul de Dezvoltare Școlară. De asemenea, CAS identifică acele nevoi educaționale ale școlii care devin ținte strategice stabilite prin Planul de Dezvoltare Școlară. Pe baza țințelor din Planul de Dezvoltare Școlară CAS definește obiectivele unei propuneri de subproiect și numește o Echipa de SubProiect (ESP). În derularea programului GSC, CA va desfășura următoarele activități:

- efectuează analize de nevoi și elaborează propuneri pentru îmbunătățirea activității școlii după realizarea procesului de facilitare;
- stabilește contacte cu Primăria pentru a primi sprijinul acesteia în vederea asigurării contribuției locale de 10% din valoarea grantului solicitat- necesare subproiectului;
- numește ESP;
- aprobă propunerea de subproiect și bugetul întocmit de ESP;
- pregătește și monitorizează implementarea subproiectului;
- asigură continuitatea rezultatelor obținute prin implementarea subproiectului.

2. Echipa de Subproiect (ESP)

ESP este alcătuită din directorul școlii, un cadru didactic și un reprezentant al comunității (posibil un părinte). Principalele sarcini ale ESP sunt următoarele:

- o să selecteze una sau mai multe probleme prioritare identificate în urma analizei de necesități sau în planul de dezvoltare școlară și să elaboreze o propunere de subproiect;

- să dezbată tema propusă și să includă reacțiile primite de la alți membri ai Consiliului de Administrație al Școlii;
- să întocmească un buget în funcție de costurile activității incluse în propunere și să identifice sursele contribuției comunității;
- să delege persoanele/specialiștii responsabili cu îndeplinirea activităților incluse în subproiect;
- să depună la termen propunerile și să ofere informații suplimentare, dacă este cazul.

Dupa ce o propunere a fost acceptată, ESP și CAS vor fi responsabile cu luarea tuturor deciziilor în vederea demarării activităților.